

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

THE MODELS OF MATTHAYOMSUKSA SCHOOL CURRICULUM
DEVELOPMENT FOR ASEAN COMMUNITY
IN NAKHON NAYOK PROVINCE

เอมิกา รัตนมาลา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

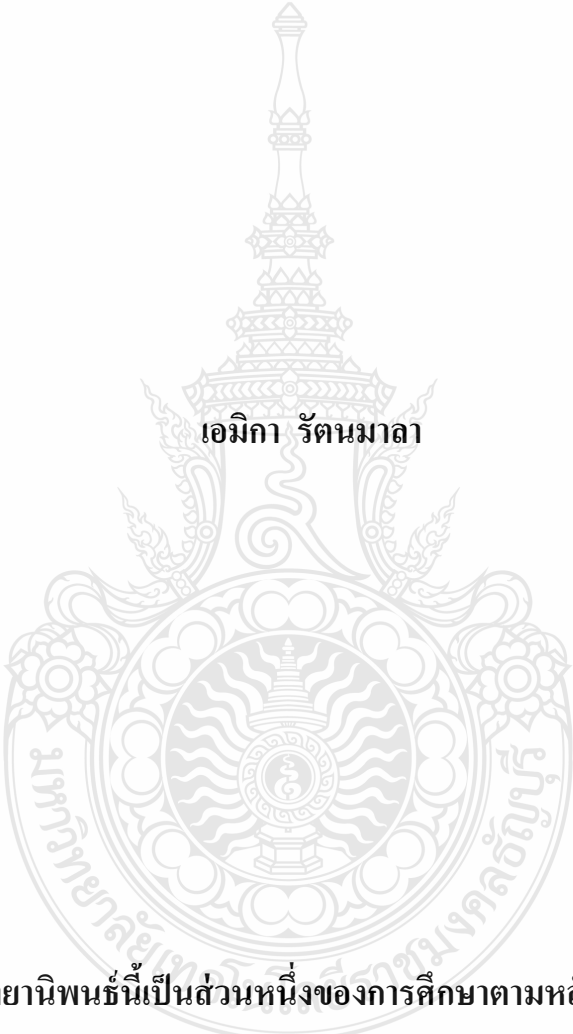
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

เอมิกา รัตนมาลา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก
The Models of Matthayomsuksa School Curriculum Development
for ASEAN Community in Nakhon Nayok Province

ชื่อ – นามสกุล

นางเอมิกา รัตนมาลา

สาขาวิชา

การวิจัยพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

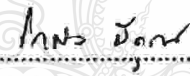
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.

ปีการศึกษา

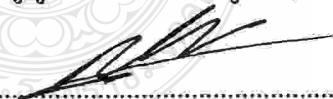
2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีรัศมิ์ ว่องไว, วท.ค.)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์โกศล มีคุณ, กศ.ค.)

..... กรรมการ
(อาจารย์รัชฎาภรณ์ เถาหะเพ็ญแสง, ค.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

คณะกรรมการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะกรรมการอุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

วันที่ 25 เดือน เมษายน พ.ศ. 2559

หัวข้อวิทยานิพนธ์	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก
ชื่อ – นามสกุล	นางเอมิกา รัตนมาลา
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง,ศษ.ด.
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก และ 2) เพื่อศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

ระเบียบวิธีและเครื่องมือวิจัย คือ 1) การวิเคราะห์เอกสาร 2) การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์ 3) การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 18 คน ด้วยแบบการสนทนากลุ่ม และ 4) ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ชั้นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดหลักการและเป้าหมาย 3) การกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ 4) การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร และ 5) การวัดและประเมินผลหลักสูตร ส่วนรูปแบบที่พัฒนาขึ้นผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า เหมาะสมในการนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ หลักสูตรสถานศึกษา ประชาคมอาเซียน

Thesis Title	The Models of Matthayomsuksa School Curriculum Development for ASEAN Community in Nakhon Nayok Province
Name - Surname	Mrs. Amika Ratanamala
Program	Research and Curriculum Development
Thesis Advisor	Assistant Professor Sutthiporn Boonsong, Ed.D.
Academic Year	2015

ABSTRACT

The research aimed to 1) develop the school curriculum models for ASEAN community of matthayomsuksa schools in Nakhon Nayok province, and 2) study the appropriateness of the school curriculum model for ASEAN community of matthayomsuksa schools in Nakhon Nayok province.

The research methodology and the research instruments were 1) document analysis, 2) interview with 10 people giving important information with interview forms, 3) group conversations of 18 experts with group conversation forms, and 4) verification of the appropriateness of the models with questionnaires.

The findings revealed that the school curriculum for ASEAN community of matthayomsuksa schools in Nakhon Nayok province consisted of five elements 1) basic data analysis step, 2) determining/specifying rationales, 3) determining contents and learning management, 4) curriculum application and curriculum improvement, and 5) assessment and evaluation. For the developmental models, the experts said that the models were suitable for the application of school curriculum development for ASEAN community of matthayomsuksa schools in Nakhon Nayok province.

Keywords: model development, school curriculum, ASEAN community

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ ว่องไว ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ดร.ธัญญภรณ์ เลาหะเพ็ญแสง กรรมการสอบ ที่ได้ให้ความกรุณาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัย รวมทั้งเสียสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณพนักงาน บริษัท โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก ที่ได้เสียสละเวลาในการตอบแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ และมอบความดีทั้งหมดนี้ให้แก่ คุณพ่อ คุณแม่ สามี และลูก พี่น้อง เพื่อนที่แสนดี และคณะครู – อาจารย์ ที่ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ และเพื่อนๆ สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ทุกคนที่เป็นกำลังใจ

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ขาดตกบกพร่อง หรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

เอมิกา รัตนมาลา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	11
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	11
1.2 คำถามวิจัย.....	13
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	14
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	14
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร.....	17
2.2 หลักการและแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร.....	20
2.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	25
2.4 แนวทางการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	35
2.5 การจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดนครนายก.....	43
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
3.1 ระยะเวลาที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	53
3.2 ระยะเวลาที่ 2 ประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	55
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56

สารบัญ

	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 4 ผลการดำเนินการวิจัย.....	59
4.1 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก.....	59
4.2 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก.....	70
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	94
5.2 อภิปรายผล.....	98
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย.....	109
รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์.....	111
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	112
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	124
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาคำดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	142
ภาคผนวก ง คำสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	149
ประวัติผู้เขียน.....	155

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	61
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ ด้านหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร.....	62
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ ด้านการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้.....	63
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ ด้านการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร.....	64
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตร.....	65
ตารางที่ 4.6 ผลการวิพากษ์และปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม.....	71
ตารางที่ 4.7 ข้อมูลพื้นฐานสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	84
ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด นครนายก.....	85
ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	86
ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด นครนายก ขั้นตอนการกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร.....	87
ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด นครนายก ขั้นตอนการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้.....	89
ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด นครนายก ขั้นตอนการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด นครนายก ขั้นตอนการกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร.....	92

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
ภาพที่ 2.1 คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน.....	37
ภาพที่ 4.1 (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก.....	66
ภาพที่ 4.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก.....	80

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

สภาพสังคมที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของประชาคมโลกในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาในประเทศไทย ทำให้ต้องมีการพัฒนา วิธีการจัดการศึกษาเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ที่เน้นการพัฒนาแบบองค์รวมเน้น “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนา ถึงแม้ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงไปมาก เพียงใดก็ตามทรัพยากรของแต่ละหน่วยงานหรือองค์กรที่ต้องการก็คือ “คน” เนื่องจาก ความรู้ (Knowledge--K) ทักษะ (Skill--S) และความสามารถ (Abilities--A) หรือ KSAs มีความ สำคัญต่อ ประสิทธิภาพการทำงาน การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเรื่อง สำคัญ (ชมสุภักดิ์ ครุฑทะกะ, 2554, น. 63)

ในปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยจะต้องเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ จึงต้องเตรียม ความพร้อมเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะด้านการศึกษาซึ่ง เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ถือเป็นอนาคตสำคัญของประเทศ ดังนั้น การจัดระบบการศึกษาจำเป็นที่ จะต้องพัฒนาให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับอาเซียน ในขณะที่บทบาทของครูผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญ กับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ต้องการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การจัด การศึกษาใน หลักสูตรจะต้องปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงแนวโน้มในการพัฒนา หลักสูตรให้สอดคล้องกับการเข้าสู่อาเซียน ทั้งในด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร ข้อมูลพื้นฐาน ของการพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร (สงัด อุทรานันท์, 2532, น. 12)

ขณะที่วิถีชีวิตของคนไทยได้เปลี่ยนแปลงไปมากจากอิทธิพลของการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดำเนินชีวิตและการจัดการศึกษาที่จะได้รับอิทธิพลจากการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารได้กว้างขวางขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศได้นำเสนอ โอกาสและทางเลือกให้บุคคลได้เรียนรู้ จากหลายช่องทางและหลายรูปแบบ ทำให้การเรียนรู้สามารถยืดหยุ่นทั้งเวลาและสถานที่ตลอดจน สามารถเรียนรู้ และรับรู้ข้อมูลได้อย่างต่อเนื่องตามความสนใจของตนเอง การศึกษาต้องเตรียมคนให้ มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจสังคมที่กำลังจะเข้ามา การศึกษาจะต้องมีเป้าหมายหลักใน การสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ เพื่อก่อให้เกิดองค์กรและสังคมแห่งการเรียนรู้ที่จะเป็นองค์ประกอบ

สำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประเทศให้สามารถเข้าสู่การ
แข่งขันกับนานาชาติได้

ในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองการเข้าสู่ประชาอาเซียนรูปแบบการศึกษาของไทย
จะต้องให้นักเรียน นักศึกษาสามารถเรียนรู้ทักษะด้านภาษาและวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน
ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถเอื้อประโยชน์ด้านการศึกษาของ
ไทยให้มีการพัฒนาในหลายด้าน เพื่อที่จะเป็นการกระตุ้นการศึกษาของไทยให้มีความก้าวหน้า และ
ความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศในการเข้าสู่อาเซียน ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการมีจุดมุ่งหมายที่จะ
เป็นศูนย์กลางการจัดการศึกษาของอาเซียน โดยการเตรียมความพร้อมจากแผนการศึกษาแห่งชาติ
พระราชบัญญัติพุทธศักราช 2553 ที่จะมุ่งสนับสนุนให้คนไทยเป็นคนของประเทศอาเซียน โดยการ
พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมจะอยู่ร่วมกันและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ และให้มีการ
ร่วมมือกันใน 3 ด้าน คือ ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการขยายโอกาสทางการ ศึกษา และด้าน
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการการจัดการศึกษา (สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, 2554, น. 5)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 27 กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาขั้น
พื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้คนไทยมีคุณลักษณะของความเป็น
พลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตร โดยนำสาระของหลักสูตรแกนกลางของ
ประเทศไทยไปผนวกกับสาระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตาม
เกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางหรือหลักสูตรระดับชาติ จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว
ข้างต้น มีผลให้สถานศึกษาต่างๆ ต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา

สำหรับการบริหารและจัดการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
การจัดการศึกษาของอาเซียนมุ่งเน้นในการพัฒนาระบบการศึกษายุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพครู
ยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่และ
รวมถึงพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษารเรียนรู้ของคนไทย โดยเฉพาะการพัฒนาด้าน
กระบวนการของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เนื่องจากหลักสูตรสถานศึกษา
เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีลักษณะเป็นกรอบและแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้
เป็นไปตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดซึ่งมีความใกล้ชิดกับ
ผู้เรียนและความต้องการของชุมชน และการที่บุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนา
หลักสูตร โดยเฉพาะผู้บริหารและครูผู้สอนจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจถึงความสำคัญและทิศทางของ

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง เพราะได้มีการอภิปราย การตรวจสอบ และดำเนินการอย่างรอบคอบนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ตนเองมีส่วนร่วมในการร่างขึ้นมา จะทำให้การจัดการเรียนการสอนตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและเป็นไปตามต้องการของท้องถิ่นและชุมชนสอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จังหวัดนครนายกได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนอาเซียน ซึ่งนอกจากหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานที่นักเรียนได้ศึกษาตามระบบแล้ว จังหวัดยังได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาจังหวัดเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านเมืองน่าอยู่ ศูนย์สุขภาพและอาหารปลอดภัย สังคมแห่งการเรียนรู้ และจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลในการกำหนดยุทธศาสตร์ของจังหวัดคือ แหล่งท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ที่น่าสนใจเป็นดินแดนมรดกธรรมชาติโลก พัฒนาดินแดนมรดกโลกรองรับการท่องเที่ยว และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสนับสนุนการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งมีชาวต่างชาติให้ความสนใจพากันมาท่องเที่ยวและชมธรรมชาติอันเป็นมรดกโลกของจังหวัดจำนวนมาก ดังนั้น จังหวัดนครนายกร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยการศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับระบบการจัดการศึกษาให้รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายใต้ยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครนายก และเป็นการพัฒนาระบบการศึกษารวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยวให้พัฒนาสู่ระดับสากลต่อไป (ยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จังหวัดนครนายก, 2556)

ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของระบบการศึกษาและหลักสูตรที่โรงเรียนในจังหวัดนครนายกใช้ในปัจจุบันว่ามีหลายส่วนที่ยังไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับการเข้าสู่อาเซียน จึงได้ศึกษารูปแบบทิศทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่อาเซียนของผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้จะได้ทราบแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและรูปแบบด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปัจจุบัน อย่างมีคุณภาพและจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและตรงกับความต้องการของประชาคมอาเซียน

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก มีองค์ประกอบของรูปแบบและแนวปฏิบัติอย่างไร

1.2.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

1.3.2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูล

1.4.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

1.4.1.2 ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 10 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร จำนวน 2 คน
- 2) ผู้บริหารระดับสูงของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก จำนวน 2 คน
- 3) ผู้บริหารปฏิบัติการ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้พัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน
- 4) ผู้ใช้หลักสูตร ครู จำนวน 3 คน

1.4.2 ด้านตัวแปรที่ศึกษา

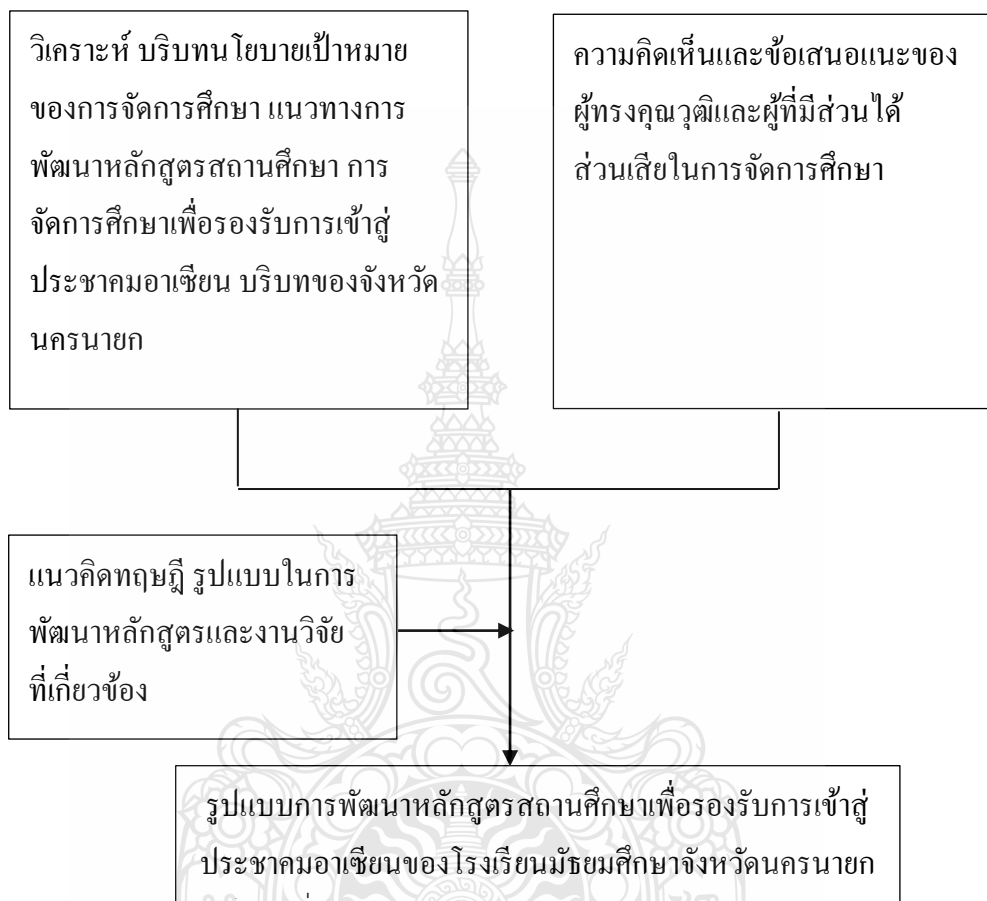
รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ตามแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบา ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร (Taba, 1962, p. 12) และกรอบแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

1.4.3 ด้านระยะเวลาที่ศึกษา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 คำจำกัดความเฉพาะ

รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ หรือแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งผู้วิจัยใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือแนวปฏิบัติซึ่งเป็นกิจกรรมในรูปแบบ

หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จัดทำขึ้น โดยคณะกรรมการสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและได้รับความเห็นชอบอนุมัติให้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ได้แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรได้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้เรียน

1.7.2 โรงเรียนได้กรอบในการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความจำเป็นในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

1.7.3 ได้รูปแบบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถนำไปศึกษาหรือประยุกต์ใช้และเป็นแนวปฏิบัติสำหรับจังหวัดอื่นๆ ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ และนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
- 2.2 หลักการและแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร
- 2.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.4 แนวทางการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 2.5 การจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดนครนายก
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

2.1.1 ความหมายของคำว่ารูปแบบ

คำว่า รูปแบบ (Model) มีความหมายหลายประการ ในที่นี้หมายถึง โครงสร้างแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ หรือตัวแปรต่างๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติในระบบต่างๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ (บุญชม ศรีสะอาด และ นิภา ศรีไพโรจน์, 2531, น. 25)

วิลเลอร์ (Willer, 1967, p. 125) กล่าวว่ารูปแบบเป็นการสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์โดยอาศัยหลักการ (Rationale) ของระบบรูปนัย (Formal system) และมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดความกระจ่างชัดของนิยาม ความสัมพันธ์ และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

ทิสนา แคมมณี (2550) ได้อธิบายความหมายของรูปแบบไว้ว่าหมายถึง เครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสร้างมาจากความคิด ประสบการณ์การใช้อุปมาอุปไมย หรือจากทฤษฎีหลักการต่างๆ และแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2536, น. 25) รูปแบบ คือ วิธีที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนจินตนาการของคนที่มิต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏใน

ลักษณะของการสื่อสารในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง รูปแบบจึงเป็นแบบจำลองในลักษณะเขียนแบบ หรือเป็นตัวแบบที่ใช้เป็นแบบอย่างเป็นแผนผัง หรือแบบแผนของการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อเนื่องด้วยความสัมพันธ์เชิงระบบ

สวัตดี สุคนธรังสี (2520, น. 206) และ ทิศนา แจมมณี (2551, น. 1) ให้ความหมาย รูปแบบหมายถึง ตัวแทนที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายพฤติกรรมของลักษณะบางประการของสิ่งที่เป็นจริง อย่างหนึ่ง หรือเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการหาความรู้ความเข้าใจปรากฏการณ์ เช่นเดียวกับ สุบรรณ พันธุ์วิสาส และ ชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์ (2522, น. 22-23) ใช้คำว่า แบบจำลอง (Model) เท่ากับการย่อหรือเขียนแบบความสัมพันธ์ที่ปรากฏอยู่ใน โลกแห่งความเป็นจริงของ ปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการจัดระบบความคิดในเรื่องนั้นให้ เข้าใจได้ง่ายขึ้นและเป็นระเบียบ ส่วน บุญชม ศรีสะอาด (2533, น. 19) ให้ความหมายรูปแบบ ว่าเป็น โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบต่างๆ

อาจกล่าวได้ว่ารูปแบบ หมายถึง แบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ ต่างๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าว ได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมาเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจ ได้ง่ายขึ้น หรือในบางกรณีอาจจะใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนอาจใช้ เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

2.1.2 รูปแบบในการพัฒนาหลักสูตร

เซเลอร์; อเล็กซานเดอร์ และ เลวิส (Saylor J. G; Alexander W. M. & Lewis Arthur J, 1981, p. 24) ได้นำเสนอการจำรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ 4 ขั้นตอน โดยใช้แนวคิดของการวางแผนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มุ่งบรรลุผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาและวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. จุดหมาย วัตถุประสงค์และขอบข่ายที่ต้องการพัฒนา

จุดหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรถูกเลือกหลังจากการพิจารณาตัวแปร ภายนอก เช่น ผลการศึกษาจากการวิจัยทางการศึกษา การรับรองมาตรฐาน ความเห็นของกลุ่มสังคม และอื่นๆ

2. การออกแบบหลักสูตร

ผู้พัฒนาหลักสูตรต้องดำเนินการออกแบบหลักสูตร ด้วยการสร้างโอกาสในการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับขอบข่ายที่ต้องการพัฒนา ระบุวันเวลาและวิธีการในโอกาสการเรียนรู้ดังกล่าว การออกแบบหลักสูตรคำนึงถึง ธรรมชาติของวิชา รูปแบบของสถาบันทางสังคมที่สัมพันธ์กับความ ต้องการและความสนใจของผู้เรียน

3. การนำหลักสูตรไปใช้

ผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ในชั้นเรียน โดยจัดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ และเลือกกลยุทธ์วิธีการสอนที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุผลการเรียนรู้

4. การประเมินหลักสูตร

ผู้พัฒนาหลักสูตรและผู้สอนร่วมกันประเมินด้วยการเลือกเทคนิคการประเมินที่หลากหลาย การประเมินมีจุดเน้น 2 ประเภท คือ 1) การประเมินผลรวมของการใช้หลักสูตรทั้งโรงเรียน ประกอบด้วย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และ 2) การประเมินกระบวนการหลักสูตรทั้งระบบ ตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อตัดสินใจว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพเพียงใด

ทาบ (Taba, 1962, p. 67) ได้เสนอแนะขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นต่างๆ ของสังคม
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สังคมต้องการ
3. คัดเลือกเนื้อหาวิชาความรู้ที่ครูจะนำมาสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้
4. จัดลำดับขั้นตอนแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาสาระที่เลือกมาได้
5. คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งจะนำมาเสริมเนื้อหาสาระกระบวนการเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
6. จัดระเบียบ จัดลำดับขั้นตอน และแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์ต่างๆ ที่จะนำมาเสริมเนื้อหาสาระการเรียน
7. กำหนดเนื้อหาสาระอะไรบ้าง หรือประสบการณ์อย่างใดที่ต้องการประเมินว่าได้มีการเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด นอกจากนี้ต้องกำหนดไว้ด้วยว่าจะมีข้อมูลอะไรบ้าง ที่จะนำมาช่วยในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผล และจะใช้วิธีการประเมินอย่างไร

ตามแนวคิดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ Taba ข้างต้น จะเห็นได้ว่าให้ความสำคัญกับครูหรือผู้สอนและจะต้องถูกออกแบบโดยผู้ใช้ หน้าที่หลักของครูตามแนวคิดของ Taba คือ ผู้จัดการเนื้อหาและมโนทัศน์ความรู้ต่างๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน และหลักสูตรจะต้องสร้างขึ้นจากภายในชั้นเรียน ก่อนที่จะพัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรสถานศึกษา จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้

2.2 หลักการและแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร

2.2.1 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็น การวางแผนการประเมินผลให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน ว่าได้บรรลุตามความมุ่งหมาย และจุดประสงค์จริงหรือไม่ เพื่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะได้รู้และคิดเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป ดังนั้น หลักสูตรที่ดีและเหมาะสมจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครองของประเทศตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการ และเทคโนโลยีต่างๆ

สัจจ อูทรานันท์ (2532, น. 30) กล่าวว่า “การพัฒนา” หรือ คำในภาษาอังกฤษว่า “development” มีความหมายที่เด่นชัดอยู่ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก หมายถึง การทำให้ดีขึ้น หรือทำให้สมบูรณ์ขึ้น และอีกลักษณะหนึ่ง หมายถึง ทำให้เกิดขึ้น โดยเหตุนี้ความหมายของการพัฒนา หลักสูตรจึงอาจมีความหมายได้ 2 ลักษณะเช่นเดียวกัน คือ ความหมายแรก หมายถึง การทำหลักสูตร ที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือสมบูรณ์ขึ้น และอีกความหมายหนึ่งก็คือ เป็นการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย

บุญมี เณรชอด (2531, น. 18) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุง โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ดีขึ้นให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับสภาพสังคมและเพื่อบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ทาบ (Taba) ได้กล่าวไว้ว่า “การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุง หลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และอื่นๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่จุดมุ่งหมายและวิธีการ และการ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้จะมีผลกระทบกระเทือนทางด้านความคิดและความรู้สึกนึกคิดของผู้ที่ เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วน โดย ไม่เปลี่ยนแปลงแนวคิดพื้นฐาน หรือรูปแบบของหลักสูตร ”

กู๊ด (Good) ได้ให้ความเห็นว่า “การพัฒนาหลักสูตรเกิดได้ 2 ลักษณะ คือ การ ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีสอน

รวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่าเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึง การแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่ ”

เซเลอร์ และ อเล็กซานเดอร์ (Saylor & Alexander) ให้ความหมายว่า “การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตร อาจหมายรวมถึงการสร้างเอกสารอื่นๆ สำหรับนักเรียนด้วย ”

จากความหมายของการพัฒนาหลักสูตรที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้สามารถอธิบาย สรุปความหมายของการพัฒนาหลักสูตรได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม

2.2.2 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2537, น. 25) ได้เสนอแนวคิด การพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบซึ่งมีขั้นตอนสำคัญสรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อวินิจฉัยปัญหาและความต้องการ ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าประสงค์ จุดหมายและจุดประสงค์ หลังจากได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแล้ว จะพิจารณาและกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา

ขั้นที่ 3 การเลือกและการจัดเนื้อหา จะต้องมีความถูกต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน มีความยากง่าย สอดคล้องเหมาะสมกับวัย เนื้อหาต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และเนื้อหานั้นเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ ในแง่ของความพร้อมด้านเวลา ผู้สอน และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

ขั้นที่ 4 การเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ต้องสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว รวมไปถึงยุทธวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 การกำหนดอัตราเวลาเรียน หลักเกณฑ์ในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ กำหนดเวลาเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาวิชาตามลำดับก่อนหลังให้สัมพันธ์กับจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนการวัดผลประเมินผล ควรกำหนดวิธีการเกณฑ์การจบหลักสูตร

ขั้นที่ 6 การนำหลักสูตรไปใช้ หลังจากร่างหลักสูตรแล้วต้องมีการตรวจสอบข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประเมินผลหลักสูตร เมื่อใช้หลักสูตรไปได้สักระยะหนึ่ง ควรมีการประเมินผลหลักสูตรในด้านต่างๆ ว่ามีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมอะไรบ้าง

ขั้นที่ 8 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร หลังจากที่เราพบข้อบกพร่องของหลักสูตร อาจจะต้องมีการศึกษาปัญหาเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องให้หลักสูตรเหมาะสมยิ่งขึ้น

จากการที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับ แต่ง เสริมเติมต่อ หรือการดำเนินงานอื่นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

ทาบ (Taba) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกัน โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. วินิจฉัยความต้องการ : สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่างๆ ของสังคม และผู้เรียน
2. กำหนดจุดมุ่งหมาย : หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้วจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน
3. คัดเลือกเนื้อหาสาระ : จุดมุ่งหมายที่กำหนด แล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ้วย ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้
4. จัดเนื้อหาสาระ : เนื้อหาสาระที่เลือกได้ ยังต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน
5. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ : ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
6. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ : ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง
7. กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล : ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไร เพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

สจัด อุทรานันท์ มีความเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความครอบคลุมถึงการร่างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วย การใช้หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรนั้น เป็นกระบวนการอันหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร โดยได้จัดลำดับขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ
4. การกำหนดมาตรการวัดและการประเมินผล
5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั้ง 7 ขั้นตอนดังกล่าว มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ ข้อมูลทางด้านความต้องการ ความจำเป็นและปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง ตลอดจนนโยบายทางการศึกษาของรัฐ ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนวิเคราะห์หลักสูตรเดิม เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข

2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คณะกรรมการดำเนินงานจะต้องร่วมกันพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้นๆ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยกำหนดทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะแต่ละรายวิชาซึ่งจะเน้นการปฏิบัติมากขึ้น โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางร่างกาย และจิตใจ ตลอดจนปลูกฝังนิสัยที่ดีงาม เพื่อให้เป็นพลเมืองดี

3. การกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้หลังจากได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้วก็ถึงขั้นการเลือกสาระความรู้ต่างๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อความสมบูรณ์ให้ได้วิชาความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม กระบวนการขั้นนี้จึงครอบคลุมถึงการคัดเลือกเนื้อหาวิชาแล้วพิจารณาจัดลำดับเนื้อหาเหล่านั้นว่า เนื้อหาสาระใดควรเป็นพื้นฐานของเนื้อหาใดบ้าง ควรให้เรียนอะไรก่อนอะไรหลัง แล้วแก้ไขเนื้อหาที่ถูกต้องสมบูรณ์ทั้งแง่สาระและการจัดลำดับที่เหมาะสม ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

4. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นของการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับครูผู้สอน หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจ และมีความชำนาญในการใช้หลักสูตร ซึ่งครอบคลุมถึงการเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียนเพื่อเสริมหลักสูตร การนิเทศการศึกษา และการบริหารการบริการหลักสูตร ฯลฯ นอกจากนี้ในขั้นนี้ยังครอบคลุมถึงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ก่อนนำไปเผยแพร่ด้วย

5. การประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรว่าเมื่อได้นำหลักสูตรไปใช้แล้วนั้น ผู้ที่จบหลักสูตรนั้นๆ ไปแล้วมีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถตามที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ การประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การประเมินหลักสูตรควรทำให้ครอบคลุมระบบหลักสูตรทั้งหมด และควรประเมินให้ต่อเนื่องกัน ดังนั้นการประเมินหลักสูตร จึงประกอบด้วย การประเมินสิ่งต่อไปนี้ คือ

5.1 การประเมินเอกสาร หลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมดี และถูกต้องตามหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใด หากมีสิ่งใดบกพร่องก็จะได้นำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนจะได้นำไปประกาศใช้ในโอกาสต่อไป

5.2 การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้ดีในสถานการณ์จริงเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร โดยมากหากพบข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หลักสูตรก็มักได้รับการแก้ไขโดยทันที เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร โดยทั่วไปจะดำเนินการหลังจากได้มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรไปแล้ว การประเมินหลักสูตรในลักษณะนี้มักจะทำการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาว่าสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานเพียงใด

5.4 การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรในลักษณะที่มีความสมบูรณ์และสลับซับซ้อนมาก กล่าวคือ การประเมินระบบหลักสูตรจะมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรด้วย เช่น ทรัพยากรที่ต้องใช้ ความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตร กับระบบบริหาร โรงเรียน ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นต้น

6. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากได้ผ่านกระบวนการประเมินผลหลักสูตรแล้ว ซึ่งเมื่อมีการใช้หลักสูตรไประยะหนึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลง

ทางสภาวะแวดล้อมและสังคม จนทำให้หลักสูตรขาดความเหมาะสม จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

จากขั้นตอนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงใหม่ว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่แล้วการพัฒนาหลักสูตรจะต้องใช้เวลาเป็นปีขึ้นไป ในการเตรียมการ และการดำเนินงานจำเป็นต้องใช้กำลังคน และงบประมาณมากพอสมควร เพื่อจะได้หลักสูตรที่ดีมีประสิทธิภาพ

2.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.3.1 ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

ในอดีตสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายตามหลักสูตรกลางที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้เท่านั้น ปัจจุบันแนวความคิดดังกล่าวเปลี่ยนไป มีการกระจายอำนาจและมอบหมายให้สถานศึกษามีอำนาจตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น จึงมีผู้นำแนวความคิดนี้บรรจุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้บังเกิดผลในการปฏิบัติ ดังข้อความในวรรคสอง มาตรา 27 ที่ว่า ให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, [ม.ป.ป.], น. 15) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานจะต้องจัดทำสาระในรายละเอียดตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางและจัดทำหลักสูตรอื่นบางส่วนเพิ่มเติม เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ดังนั้น บทบาทของสถานศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารและคณะครูจะต้องรับผิดชอบงานทางด้านการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรในทุกเนื้อหาสาระเพิ่มเติมในการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษานั้น นอกจากเป็นบทบาทของบุคลากรของสถานศึกษาโดยตรงแล้ว สถานศึกษาอาจเชิญนักวิชาการจากมหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ มาช่วยจัดทำหลักสูตรให้แก่สถานศึกษาได้

มาซ (Marsh, 1997, p. 8) ได้กล่าวว่า ผู้ที่จะจัดทำหลักสูตรให้แก่โรงเรียนมาจากหลายแหล่งจากบุคลากรในโรงเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มบุคคลจากอุตสาหกรรมและชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจนถึงนักการเมือง

การที่บุคคลของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะผู้บริหารและครูผู้สอน จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวเข้าถึงและเข้าใจความสำคัญ ทิศทางของหลักสูตรและการ

จัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริง เพราะได้มีการอภิปราย การตรวจสอบ และการหาข้อยุติอย่างรอบคอบ เป็นที่แน่ชัดว่าการจัดการเรียนการสอนของครูที่ดำเนินตามหลักสูตรที่ตนมีส่วนร่วมสร้างขึ้นมาเอง จะทำให้การจัดการสอนสนองความต้องการของผู้เรียนและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากกว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มีผู้กำหนดมาให้เรียบร้อยแล้ว นักวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเป็นเรื่องจำเป็นและมีความสำคัญ จึงบัญญัติศัพท์ที่เกี่ยวกับแนวคิดในการสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเองไว้มากมาย เช่น การพัฒนาหลักสูตรที่ยึดโรงเรียนเป็นฐาน (School-based curriculum development) การพัฒนาหลักสูตรที่ยึดโรงเรียนเป็นหลัก (School-focused curriculum development) พร้อมทั้งมีความพยายามที่จะมอบอำนาจการตัดสินใจและการบริหารจัดการให้แก่ครูใหญ่หรือผู้บริหาร โรงเรียน โดยบัญญัติศัพท์เรียกแนวความคิดนี้ว่า การบริหารจัดการที่ยึดแหล่งปฏิบัติการเป็นฐาน (Site-based Management) หรือการบริหารจัดการที่ยึดโรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management) เป็นต้น

สเตอร์แมน (Sturman, 1989) ได้สรุปถึงประโยชน์หรือข้อดีของการกระจายอำนาจ ทั้งการบริหารจัดการและการพัฒนาหลักสูตรไปสู่สถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. มีความสามารถที่จะตัดสินใจให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของท้องถิ่นได้ดีขึ้น
2. มีศักยภาพที่จะสร้างความกระตือรือร้นระหว่างผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
3. มีศักยภาพที่จะส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยได้ดีขึ้น โดยชักจูงการดึงให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการตัดสินใจมากขึ้น
4. มีศักยภาพในการส่งเสริมให้เกิดโครงสร้างการทำงานที่มีลักษณะเป็นนวัตกรรมมากขึ้น
5. มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษามากขึ้น หลีกเลียงหรือลดการใช้โครงสร้างการทำงานแบบเดิมลง
6. มีศักยภาพในการนำทรัพยากรของรัฐมาใช้เพื่อให้เกิดการตอบสนองความต้องการที่เหมาะสมมากขึ้น
7. ลดความขัดแย้งของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ
8. เปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วม
9. ส่งเสริมการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นวัตถุวิสัย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีความหมายสองลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่ง เป็นการนำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วมาปรับเปลี่ยนโดยใช้กรอบของหลักสูตรแกนกลางที่

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และลักษณะที่สอง คือ การนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นแล้วไปใช้ และมีการตรวจสอบการใช้หลักสูตรตามระยะเวลาแล้วปรับปรุงหลักสูตร โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางและสภาพท้องถิ่น ชุมชน ซึ่งเป็นภาระหลักในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

กระบวนการสร้างกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แม้ว่าการพัฒนาหลักสูตรที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน หรือหลักสูตรสถานศึกษา ตามนัยแห่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งหวังจะให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาสาระในหลักสูตรขั้นพื้นฐานเพิ่มเติม แต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก็ยังเน้นความสำคัญของเนื้อหาสาระ ประเภท สภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม ดังนั้น นอกจากภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดครบแล้ว สถานศึกษายังต้องพิจารณาและจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องและสนองความต้องการของผู้เรียนที่ดำรงชีวิตอยู่ในหมู่บ้าน ตำบล ท้องถิ่น หรือชุมชนที่มีความแตกต่างกัน เพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรและจัดทำเนื้อหาสาระของหลักสูตรทั้งสองประเภทดังกล่าวข้างต้น จึงขอเสนอรายละเอียด มิติ และมุมมองที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังนี้

2.3.2 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้ จึงต้องมีหลักสูตรของตนเองซึ่งจะประกอบด้วยเนื้อหาและมวลประสบการณ์อื่นๆ ที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มเติมเป็นรายปีหรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียน และกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับครอบครัวและชุมชน ท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายที่สำคัญของหลักสูตร 2 ประการ ดังนี้

2.3.2.1 แนวทางในการหลักสูตรสถานศึกษา ควรดำเนินการโดยเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญๆ มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล มีโอกาสใช้เทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศ ในขณะที่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีคุณลักษณะอยากหาองค์ความรู้อยู่เสมอ สร้างความเชื่อมั่นและเป็นบุคคลที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

2.3.2.2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ต้องสนับสนุนการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อบุคคลและสังคมสถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรและความอิสระของผู้เรียน การเป็นผู้ที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลและเป็นอิสระ เข้าใจในความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม สามารถช่วยพัฒนาสังคมให้ความเป็นธรรม มีความเสมอภาค มีความตระหนัก เข้าใจ และยอมรับที่ตนดำรงอยู่ได้ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในระบบส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก

2.3.3 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องสนองตอบการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม เพื่อสนองตอบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้สอนต้องปรับปรุงกระบวนการสอนและประเมินกระบวนการสอนของตน ให้สนองตอบความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป ด้วยผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การศึกษาจะเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ถ้ามีการปรับปรุงหลักสูตรตลอดเวลา สถานศึกษาจึงควรดำเนินการในการจัดทำหลักสูตร ดังนี้

2.3.3.1 กำหนดวิสัยทัศน์

สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อมองอนาคตว่า โลกและสังคมรอบๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร สถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย สถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หมายความว่า ผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาสามารถมองเห็นและคาดการณ์ได้ว่า จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคตที่จะมีผลต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การศึกษาค้นคว้า และการติดตามความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาจะทำให้สถานศึกษาเกิดวิสัยทัศน์ขึ้นได้ นอกจากนี้การกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา จำเป็นจะต้องอาศัยประสบการณ์และความร่วมมือของชุมชน บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้เรียน ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาครัฐในชุมชน ร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการแสดงความประสงค์หรือวิสัยทัศน์ที่ปรารถนาให้สถานศึกษาเป็นสถาบันพัฒนาผู้เรียน ที่มีพันธกิจหรือภาระหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดงานหลักที่สำคัญของสถานศึกษา พร้อมด้วยเป้าหมาย มาตรฐาน แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ และการติดตามผล ตลอดจนจัดทำรายงานแจ้งสาธารณชน และส่ง ผลย้อนกลับ ให้สถานศึกษา เพื่อปฏิบัติงานที่เหมาะสมและได้มาตรฐานสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ

2.3.3.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

จากวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ จากช่วงชั้นให้เป็นรายปีหรือรายภาค พร้อมกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้ครูทุกคนนำไปออกแบบการเรียนการสอน การบูรณาการ โครงการร่วม เวลาเรียน การมอบหมาย/โครงการ เพิ่มผลงานหรือการบ้าน โดยวางแผนร่วมกันทั้งสถานศึกษา หลักสูตรดังกล่าวจะเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้านของสถานศึกษา

2.3.3.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค สถานศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระต่างๆ จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้เป็นรายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วย พิจารณากำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งพิจารณาใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และสามารถกำหนดในลักษณะผสมผสานบูรณาการ จัดเป็นชุดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นหรือจัดเป็นโครงการได้

2.3.3.4 การออกแบบการเรียนการสอน

จากสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปีหรือรายภาค สถานศึกษาต้องมอบหมายให้ครูผู้สอนทุกคนออกแบบการเรียนการสอน โดยคาดหวังว่าผู้เรียนสามารถทำอะไรได้ในแต่ละช่วงชั้น เช่น ช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งมีชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 นั้น ผู้เรียนจะเรียนรู้สาระของแต่ละเรื่องที่กำหนดได้ในระดับใด ยกตัวอย่างวิชาคณิตศาสตร์ ที่มีสาระที่ 1 : จำนวนและการดำเนินการ และมีมาตรฐาน ค 1.1 : เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง ผู้เรียนในช่วงชั้นนี้จะสามารถทำอะไรได้ เช่น ในช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นไว้ข้อหนึ่งว่า มีความคิดรวบยอดและความรู้สึกรับรู้จำนวนเกี่ยวกับจำนวนนับและศูนย์ และผู้เรียนในช่วงชั้นนี้จะมีความสามารถอย่างไร เช่น ผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนับได้ 1 ถึง 100 และมากกว่า เป็นต้น การออกแบบการเรียนรู้อาจต้องให้ผู้เรียนพัฒนาได้ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์และสังคม

2.3.3.5 การกำหนดเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต

การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สถานศึกษาต้องตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านการอ่าน การเขียน การคิดเลข การคิดวิเคราะห์ และการใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยวิธีการสอน

ที่ยึดหัวข้อเรื่องจากกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์หรือสังคมศึกษาเป็นหลักตามความเหมาะสมของ
ท้องถิ่น บูรณาการการเรียนรู้ด้วยกลุ่มสาระต่างๆ เข้ากับหัวข้อเรื่องที่เรียนอย่างสมดุล ควรกำหนด
จำนวนเวลาเรียนสำหรับสาระการเรียนรู้รายปี ดังนี้ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และช่วงชั้น
ที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ควรกำหนดจำนวนเวลาสำหรับการเรียนตามสาระการเรียนรู้รายปีให้
เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการสอนเพื่อเน้นทักษะพื้นฐาน เช่น การอ่าน การเขียน
การคิดเลข และการคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งจะต้องจัดให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุก
เพลิดเพลิน ในแต่ละคาบเวลาไม่ควรใช้เวลานานเกินช่วงความสนใจของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้สอน
อาจจะจัดกิจกรรมเสริม เช่น การฝึกให้เขียนหนังสือเป็นเล่ม เป็นต้นการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรม
ไปตามความสนใจของผู้เรียน ในช่วงชั้นที่ 1 ผู้สอนควรเข้าใจจิตวิทยาการสอนเด็กเล็กอย่างลึกซึ้ง
สามารถบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ให้ผสมกลมกลืน ตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของ
เด็กโดยเฉพาะ แต่ต้องมุ่งเน้นทักษะพื้นฐานดังกล่าวด้วย สำหรับช่วงชั้นที่ 2 ผู้เรียนซึ่งได้ผ่านการเรียน
การเล่นเป็นกลุ่มมาแล้ว ในช่วงชั้นนี้จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเริ่มทำงานเป็นทีม การสอนตามหัวข้อเรื่องจึง
เป็นเรื่องสำคัญ หัวข้อเรื่องขนาดใหญ่สามารถจัดทำเป็นหัวข้อย่อย ทำให้ผู้เรียนรับผิดชอบไปศึกษา
ค้นคว้าตามหัวข้อย่อยเหล่านี้ เป็นการสร้างความรู้ของตนเองและใช้กระบวนการวิจัยควบคู่กับการ
เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แล้วนำผลงานมาเสนอในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียน
ทุกคนได้เรียนรู้ผลงานของกันและกัน ในรูปแฟ้มสะสมผลงาน

การเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาค
บังคับเป็นการเรียนที่มุ่งพัฒนาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน นอกจากสถาน
ศึกษาจะทบทวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้
แล้ว จะต้องจัดการเรียนแบบบูรณาการเป็น โครงการมากขึ้น เป็นการเริ่มทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจการ
ศึกษาสู่โลกของการทำงานตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม นวัตกรรมด้านการสอนและ
ประสบการณ์ในการทำงานด้านต่างๆ แม้แต่การเรียนรู้ภาษาที่สามารถเป็นช่องทางสู่โลกของการทำงาน
ได้ ต้องชี้แจงให้ผู้เรียนได้ทราบว่าสังคมในอนาคตจะอยู่บนพื้นฐานของความรู้ สถานศึกษาจึงต้องจัด
บรรยากาศให้มีสภาพแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ เป็นตัวอย่างแก่สังคม และควรจัดรายวิชาหรือ
โครงการที่สนองความถนัด ความสนใจของผู้เรียนเพิ่มขึ้นด้วยการเรียนช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
4-6 ซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมตัวให้ผู้เรียนมี
ความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือการประกอบอาชีพ ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดการ
เรียนการสอนเพื่อมุ่งส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ในลักษณะรายวิชาหรือโครงการ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.4 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การบริหารจัดการเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรของสถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

2.3.4.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาภารกิจที่ผู้บริหารและครูผู้สอน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีดังนี้

1) สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรของสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน เพื่อให้เห็นความสำคัญหรือความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา

2) ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการของสถานศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

3) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กร ในชุมชนทุกฝ่ายได้รับทราบ และให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา

4) จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นระบบ

5) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญสถานศึกษา

6) พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

2.3.4.2 การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร

การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรหรือวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรมีภารกิจที่ต้องดำเนินการ 3 ส่วน คือ

1) การบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย การสอนซ่อมเสริม การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นต้น

2) การบริหารจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การวางแผนให้ครูทุกคนสามารถแนะนำผู้เรียนได้ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และปัญหาอื่นๆ เป็นต้น

3) การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

2.3.4.3 การปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตร

การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามภารกิจที่สอง หรือการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา และภารกิจที่สามหรือการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาได้กำหนดไว้

2.3.4.4 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการภายในสถานศึกษา

2) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการจากภายนอกสถานศึกษา

การสรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาจะต้องรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา สรุปและเขียนรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำผลการรายงานเผยแพร่ให้ชุมชนหรือ สาธารณชนได้รับทราบ

2.3.5 การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานและข้อมูลจากการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรทั้งหมด จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในปีต่อไป ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรและจัดกระบวนการเรียนรู้จึงต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีเป้าหมายที่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

2.3.5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารอย่างถ่องแท้และนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแบบต่อเนื่อง จะช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาประสบผลสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา

ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการสั่งการมาเป็นผู้ร่วม คือ ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทดังนี้

- 1) จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา
- 2) เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนสาระตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา
- 4) สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษามีความรู้และความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
- 5) มีการนิเทศภายใน เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ
- 6) จัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุง พัฒนาระยะของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

2.3.5.2 ครูผู้สอน

ครูผู้สอนมีบทบาทโดยตรงในการร่วมพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนรู้ ครูในยุคลปฏิรูปการศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนจากการเป็นผู้สอน เป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการชี้แนะทางการนำความรู้จากแหล่งต่างๆ มาใช้ประโยชน์ กล่าวคือ ทำให้ผู้เรียนรู้วิธีการเข้าถึงแหล่งข้อมูล มีทักษะในการใช้สื่อ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการสืบค้นข้อมูลมาใช้ได้สะดวก วิธีการที่ครูสามารถทำได้ในฐานะผู้เอื้ออำนวยความสะดวกที่ดี เช่น ให้ออกาสผู้เรียนเข้าไปใช้บริการสืบค้นข้อมูลจากห้องสมุดของโรงเรียน บอกแหล่งที่มาของข้อมูลให้ผู้เรียนที่สนใจสามารถสืบค้นได้จากซีดีรอม หรือจากโฮมเพจในอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2.3.5.3 ผู้เรียน

เนื่องจากผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการกำหนดจุดหมายของการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรทุกหลักสูตรพัฒนาขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนโดยตรง ผู้เรียนจึงควรมีส่วนแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่สะท้อนความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ให้ผู้รับผิดชอบพัฒนาหลักสูตรได้ทราบ และเนื่องจากผู้เรียนเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาโดยตรง ผู้เรียนจะมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุขได้ ผู้เรียนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรเรียนรู้ของตนจากการเป็นผู้รับมาเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีความมุ่งมั่นในการ

พัฒนาตนเอง มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตนเอง

2.3.5.4 ผู้ปกครอง

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดโอกาสให้บิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (มาตรา 24) ฉะนั้น บิดามารดาและผู้ปกครองจะต้องปรับเปลี่ยนความคิดในการฝากบุตรหลานไว้ในความดูแลของครูมาเป็นผู้ร่วมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้ปกครองควรจะมีบทบาท ดังนี้

- 1) กำหนดแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกับครูและผู้เรียน
- 2) มีส่วนร่วมในการกำหนดสาระของหลักสูตรสถานศึกษา และกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาหรือธรรมนูญสถานศึกษา
- 3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
- 4) อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ ให้ความรักความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน
- 5) สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสม
- 6) ร่วมมือกับครูและผู้เกี่ยวข้อง ประสานงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน
- 7) พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้คู่คุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อนำครอบครัวไปสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้
- 8) มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.3.5.5 ชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและบริหารจัดการให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่กลมกลืนกับท้องถิ่น และร่วมกับสถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีบทบาทดังนี้

- 1) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาหรือธรรมนูญของสถานศึกษา

2) มีส่วนร่วมในการกำหนดสาระของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม

3) เป็นแหล่งการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

4) ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

5) มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะประกอบด้วย กระบวนการและขั้นตอนในการทำ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีความสำคัญและความยากง่ายในกระบวนการทำแตกต่างกันไป แต่ผลที่ได้คือ การตอบจุดประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่จะพัฒนาได้อย่างแท้จริง

2.4 แนวทางการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญ มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียนและมีทักษะพร้อมที่จะเข้าสู่การรวมกลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยสามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายลักษณะ แต่ที่สอดคล้องมากที่สุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดการเรียนรู้เรื่องอาเซียน ที่สามารถจัดได้ในหลากหลายลักษณะ มีดังนี้

2.4.1 จัดการเรียนรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งมีมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับอาเซียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

2.4.1.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป
- 2) สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน
- 3) ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

โดยสังเขป

2.4.1.2 จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยอาจบูรณาการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือบูรณาการหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าด้วยกัน โดยให้กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นแกน

2.4.1.3 จัดการเรียนรู้โดยการจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม

2.4.1.4 จัดการเรียนรู้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4.1.5 จัดเป็นกิจกรรมเสริมที่เป็นกิจกรรมในสถานศึกษา

จึงกล่าวได้ว่า การดำเนินงานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านจัดการเรียนรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระแกนกลางการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และรายวิชาเพิ่มเติม ให้มีความสอดคล้องในการพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของหลักสูตรสถานศึกษาและรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีคุณภาพ

2.4.2 กระบวนการก่อนจัดการเรียนรู้

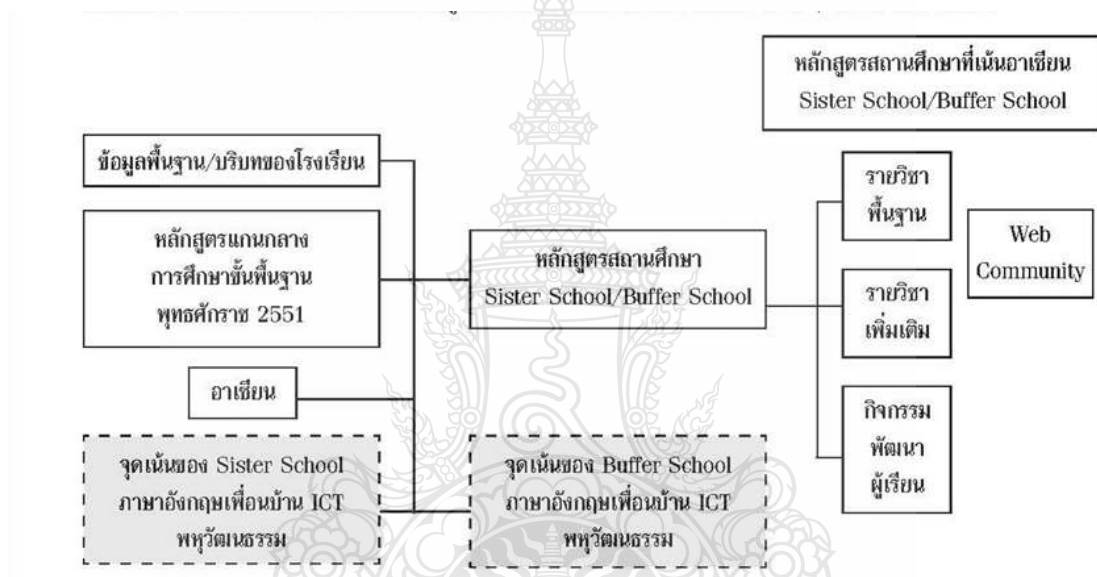
สถานศึกษาจะดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเพื่อเตรียมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในลักษณะต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจำเป็นต้องดำเนินการ ดังนี้

2.4.2.1 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียน

2.4.2.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินโครงการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) โดยมอบหมายให้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาดำเนินกิจกรรม โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน: Spirit of ASEAN เพื่อเตรียมเยาวชนไทยให้มีความพร้อมในการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน สามารถติดต่อสื่อสารและอยู่ร่วมกันได้บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน โดยคัดเลือกโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจากทุกภูมิภาค เข้าร่วมโครงการ เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียน จำนวน 68 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ 1) โรงเรียน Sister school จำนวน 30 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 1 ภาษา พหุวัฒนธรรม และ 2) โรงเรียน Buffer School จำนวน 24 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เน้นการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน 1 ภาษา (ภาษาของประเทศที่มีชายแดนติดที่ตั้งของโรงเรียน เช่น ลาว พม่า กัมพูชา และมาเลเซีย) พหุวัฒนธรรม เทคโนโลยี และพัฒนาให้เป็นศูนย์อาเซียนศึกษาที่มีความพร้อมและศักยภาพ ในการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนัก รวมทั้งจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยเสาหลัก 3 เสา ได้แก่

- 1) เสถียรภาพการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political and Security Community)
- 2) เสถียรภาพเศรษฐกิจ (ASEAN Economic Community) และ
- 3) เสถียรภาพสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community)

การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคเอเชียที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน กำหนดเป็นลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้
 - 1.1 มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมืองเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
 - 1.2 มีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน
2. ด้านทักษะ/กระบวนการ
 - 2.1 ทักษะพื้นฐาน
 - 2.1.1 สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา)
 - 2.1.2 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

- 2.1.3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี
- 2.1.4 มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- 2.2 ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม
 - 2.2.1 เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม
 - 2.2.2 มีภาวะผู้นำ
 - 2.2.3 เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
- 2.3 ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน
 - 2.3.1 เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน
 - 2.3.2 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - 2.3.3 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง
 - 2.3.4 มีความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง

3. ด้านเจตคติ

- 3.1 มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน
- 3.2 ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน
- 3.3 มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน
- 3.4 มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม
- 3.5 ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา
- 3.6 ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จึงกล่าวได้ว่า การเตรียมความพร้อมด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะต้องคำนึงถึงกระบวนการในแต่ละขั้นตอน เช่น ด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ ด้านเจตคติ ของผู้เรียน เพื่อนำมาปรับและพัฒนาให้สอดคล้องกับผู้เรียนและหลักสูตร

- 2.4.3 บทบาท หน้าที่ และแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียนศึกษา
โรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียนศึกษามีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- 1) จัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ให้บริการและพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน
- 2) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน การขับเคลื่อนการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
- 3) จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ตามโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียน

4) จัดการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน ตามโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

5) แต่งตั้งครูในสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่เป็นครูผู้รับผิดชอบศูนย์อาเซียนศึกษา

6) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในโรงเรียน

(6.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สามารถดำเนินการใน 3 ลักษณะ ได้แก่

(6.2.1) นำไปสอนสอดแทรก หรือบูรณาการในรายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

(6.2.2) จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เช่น ประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษเพื่อเยาวชนอาเซียน ภาษาและวัฒนธรรมเวียดนาม ICT กับประชาคมอาเซียน

(6.2.3) จัดทำเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ชุมนุม/ชมรมรักอาเซียน เยาวชนอาเซียน ค่ายเยาวชนอาเซียน ภาษาในอาเซียน หรือจัดกิจกรรมเสริมและจัดบรรยายภาคที่เอื้อต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(6.2) แนวการจัดการเรียนรู้

(6.2.1) จัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

(6.2.2) จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

(6.2.3) จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

(6.2.4) ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างความตระหนัก

(6.2.5) ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

(6.2.6) การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้

(6.2.7) จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะสำคัญ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี เพื่อความเป็นพลเมืองที่ดีในประชาคมอาเซียน

(6.3) สื่อการเรียนรู้

(6.3.1) สื่อการเรียนรู้ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหา

(6.3.2) สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ที่โรงเรียนจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหา

(6.3.3) คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต Web-Community บริการสื่อการเรียนรู้ ภายในโรงเรียนและโรงเรียนเครือข่าย

7) บริการจัดการเรียนรู้เคลื่อนที่ให้กับโรงเรียนเครือข่าย

8) จัดกิจกรรมค่ายวิชาการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่เน้นเรื่องอัตลักษณ์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมอาเซียน และโครงการสร้างความตระหนักในอาเซียน

9) ประสานสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกอาเซียน 9 ประเทศ

10) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการของศูนย์อาเซียนศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4.4 บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนทั่วไป

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาพัฒนานักเรียนให้มีความพร้อมในการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน และอยู่ร่วมกันได้บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน การใช้ ICT อินเทอร์เน็ต Web-Community การคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ การคำนวณ การให้เหตุผล การแสวงหาความรู้ การใช้กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา การสืบเสาะ การสร้าง ความตระหนัก การแสวงหาความรู้

มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น มีทักษะชีวิต กล้าแสดงออก เอื้ออาทรและแบ่งปัน ใฝ่ใจตนเองและผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยสถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2) จัดบรรยากาศการเรียนรู้และจัดมุมอาเซียน หรือตั้งศูนย์อาเซียนศึกษา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(2.1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในโรงเรียน

(2.2) แนวทางการจัดการเรียนรู้

(2.3) จัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

(2.4) จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

(2.5) จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

(2.6) ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิดกระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างความตระหนัก

(2.6.1) ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

(2.6.2) การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยใช้ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้

3) จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะสำคัญ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี เพื่อความเป็นพลเมืองที่ดีในประชาคมอาเซียน

4) สื่อการเรียนรู้

5) สื่อการเรียนรู้ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหา

6) สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ที่โรงเรียนจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหา

7) คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต Web-Community

8) การวัดและประเมินผล วัดและประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลายตามสภาพจริง

9) จัดงานวันอาเซียนเดย์ สัปดาห์อาเซียน หรือกิจกรรมค่ายวิชาการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

10) ประสานสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกอาเซียน 9 ประเทศการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน เพื่อให้สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน ให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

2.4.5 พิจารณานโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ 5 ประการ (พ.ศ. 2553-2554) และยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2555-2558) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน/ประชาคมโลก เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนให้บรรลุตามเป้าหมายในปี พ.ศ. 2558 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน โดยกำหนด

2.4.5.1 ส่วนนำ (ความนำ วิสัยทัศน์โรงเรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์)

2.4.5.2 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (โครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตร
ชั้นปี)

2.4.5.3 คำอธิบายรายวิชา

2.4.5.4 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4.5.5 เกณฑ์การจบการศึกษา

2.4.6 การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน

เพื่อพัฒนาเยาวชนไทยให้มีความพร้อมในการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน
สามารถติดต่อสื่อสารและอยู่ร่วมกันได้บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันใน
การเสริมสร้างความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคอาเซียนโดย
กำหนดแนวการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน ดังนี้

2.4.6.1 จัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วน
ร่วมในการจัดการเรียนรู้

2.4.6.2 จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการ

2.4.6.3 จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

2.4.6.4 ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา
กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสื่อสาร

2.4.6.5 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนสื่อการ
เรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง

2.4.6.6 จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี เพื่อ
ความเป็นพลเมืองที่ดีในประชาคมอาเซียน

แนวการจัดการเรียนรู้

1) จัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมใน
การจัดการเรียนรู้

2) จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการ

3) จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

4) ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการ
สร้างความตระหนัก

5) ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนสื่อการเรียนรู้/ แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง

6) จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี เพื่อความเป็นพลเมืองที่ดีในประชาคมอาเซียนสื่อการเรียนรู้

จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดบทบาทและหน้าที่ ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ระบบการศึกษาของอาเซียน โดยคำนึงถึงจุดประสงค์และวัตถุประสงค์ของระบบการศึกษาของ อาเซียนและนำมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2.5 การจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดนครนายก

2.5.1 สภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

บริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสู่สากล สื่อสารได้อย่าง น้อย 2 ภาษา ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาองค์กรชุมชน เครือข่าย นานาชาติในการ พัฒนาการจัดการศึกษาสู่สากล

2.5.2 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาดำเนินการ โดยรองผู้อำนวยการ โรงเรียน กรรมการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูที่รับผิดชอบ ASEAN Focus School ของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะสั้น และระยะยาว โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ เทียบเคียงมาตรฐานสากล ด้วยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาดำเนินการจัดทำแผนระยะสั้น และ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระยะยาว โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน นักเรียนสามารถใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา มีการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเปิดเป็นสาระ การเรียนรู้เพิ่มเติมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแทรกเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา

2.5.3 การร่วมกับชุมชนในการระดมทรัพยากร

การร่วมกับชุมชนในการระดมทรัพยากรเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียง มาตรฐานสากล ด้วยความร่วมมือจากรัฐบาลและการสนับสนุนจากบริษัท เอกชน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ปกครองเครือข่าย สมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง ร่วมกันระดมทรัพยากรและสร้างเครือข่าย นานาชาติ ร่วมกับชุมชนในการระดมทรัพยากร ดำเนินการโดยโรงเรียนร่วมกับชุมชนจัดทำหลักสูตร

และจัดทำแผนพัฒนาระบบการบริหารเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล การจัดประชุมผู้ปกครอง ผู้ปกครองเครือข่าย คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ขอการสนับสนุนจากชุมชน เช่น องค์กร บริหารส่วนจังหวัด เทศบาลฯลฯ พร้อมด้วยองค์กรภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันวางแผนในการระดม ทรัพยากร

2.5.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

รูปแบบที่โรงเรียนใช้ในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ การจัดศูนย์ อาเซียน การพัฒนาปรับกระบวนการทัศน์ การพัฒนาครูให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนภาษาให้กับครู ในโรงเรียน จัดครูผู้สอนต่างชาติมาสอน บูรณาการในกลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานผ่านเว็บไซต์ British Council Connecting Classrooms การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่ หลากหลายด้วยการบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การพัฒนาปรับกระบวนการทัศน์การพัฒนาครู การ ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาเซียน การพัฒนาครู ในโรงเรียนทุกคนให้สามารถใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสารและการจัดอบรมสัมมนาศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.5.5 วิธีการพัฒนาครู

วิธีการพัฒนาครูที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ การประชุมชี้แจง ให้ความรู้การส่งเสริมสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม การศึกษาดูงาน การจัดคาบเวลาให้ครูได้ฝึกใช้ ภาษากับครูชาวต่างชาติ การส่งเสริมสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การติดตามข่าวสารต่างๆ และการส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลงานในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน วิธีการ พัฒนาครูที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ ประชุมชี้แจงให้ความรู้ในการจัดการ เรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน การจัดทำ Intensive workshop การมอบหมายให้ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดแทรกการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนเข้าไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมต่างๆ การกำหนดให้ครูทุกคนเข้าเรียนภาษาตามตารางที่กำหนดใช้แหล่งเรียนรู้ จากตัวบุคคลเจ้าของภาษา และแหล่งเรียนรู้จากศูนย์อาเซียนการส่งเสริมให้ครูที่เป็นตัวแทนไปร่วม กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน การส่งเสริมสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม การศึกษา ดูงานร่วมโครงการกับโรงเรียนในโครงการฯ และร่วมกิจกรรมนำเสนอผลงาน

2.5.6 การนิเทศติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

โรงเรียนมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนโดย จัดทำคำสั่งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียน ในโรงเรียน จัดประชุมครูกลุ่มสาระ การเรียนรู้ นิเทศติดตามผลการจัดการเรียนรู้ของครูและมีการดำเนินงานโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน

กลุ่มพันธมิตรผ่าน British Council Connection Classrooms ของกลุ่มกรุงเทพมหานคร การนิเทศติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนดำเนินการโดยจัดทำคำสั่งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียนในโรงเรียน มีการดำเนินงานโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม Bangkok-Java-Hariagcy และขยายไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก เช่น อินโดนีเซีย ใต้หวัน มาเลเซีย เวียดนาม อังกฤษ ฯลฯ และมีกระบวนการนิเทศติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนที่เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง

2.5.7 การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนโดยการดำเนินงานโครงการ British Council Connection Classrooms โดยการจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การจัดมุม ASEAN Focus School การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในประเทศอาเซียน การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การจัดห้องเรียนพิเศษให้กับนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษา การจัดทำพหุวัฒนธรรมขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนในรูปแบบดนตรีพื้นเมือง ดนตรีไทย การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ การส่งเสริมสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม การศึกษาดูงาน ร่วมโครงการกับโรงเรียนในโครงการฯ เพื่อให้ความรู้กับครูและนักเรียนมากขึ้น

2.5.8 สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ การจัดซื้อหนังสือ วารสาร วิกิพีเดีย ชาติต่างๆ ของอาเซียน รวมทั้งมีศูนย์ทรัพยากรทางการศึกษา ห้อง E-Learning ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จัดทำป้ายนิเทศให้นักเรียนได้ศึกษาตามแหล่งเรียนรู้จากเว็บไซต์ต่างๆ การจัดให้มีศูนย์อาเซียนศึกษา มีห้องศูนย์เทคโนโลยี มีสื่อเกี่ยวกับอาเซียนอย่างเพียงพอ การจัดมุม ASEAN Focus School ภายในห้องสมุด การเรียนรู้ภาษาอาเซียน และพหุวัฒนธรรมแบบพื้นถิ่น ละเอียดและละเอียด

2.5.9 การใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการที่ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

โรงเรียนใช้ห้องปฏิบัติการที่ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยการสอนในห้องศูนย์เทคโนโลยี ห้องอาเซียนศึกษาและห้องปฏิบัติการทางภาษา การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน รวมทั้งใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน ห้องพิเศษการจัดให้มีห้องเรียนศูนย์อาเซียน ชมรมอาเซียน การเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาอาเซียนศึกษาพร้อมทั้งพัฒนาครูทั้งโรงเรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญและหาวิธีให้ความรู้แก่ผู้เรียน ในการนำนักเรียนเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน การจัดให้มีห้องพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดมูมทุกมูมของโรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.5.10 การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

โรงเรียนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยการจัดให้มีห้องศูนย์เทคโนโลยี การจัดให้มีครูสอนภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น กาดาล็อก มลายู การเชิญธงอาเซียน และธงชาติสมาชิกอาเซียน การแต่งกายประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพปัจจุบันด้วยการมอบหมายงานให้ไปสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด และสอบถามผู้รู้ นำผลงานของนักเรียนไปจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการทางวิชาการ การสนับสนุนให้นักเรียนไปแข่งขันกิจกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศอื่นๆ

2.5.11 การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

ครูมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนาตนเองเข้ารับการอบรม การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพื้นฐานประชาคมอาเซียนและวัฒนธรรมของอาเซียน การศึกษาจากหนังสือเอกสารและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้ภาษาในประชาคมอาเซียน มีการจัดคาบเรียนภาษากับวิทยากรเจ้าของภาษา และนำไปบูรณาการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การพัฒนาครูให้มีความรู้กับครูทุกคนเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประชาคมอาเซียน การเรียนรู้ภาษาในประชาคมอาเซียน การพัฒนาครูให้สามารถนำไปบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การเปิดสอนสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมให้กับนักเรียน การพัฒนาครูให้สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาในประชาคมอาเซียน มีการจัดป้ายนิเทศ การจัดแข่งขัน การตอบปัญหาอาเซียน การสนับสนุนให้ผู้เรียนออกไปจัดกิจกรรมหรือแข่งขันกับหน่วยงานภายนอก การจัดไปทัศนศึกษาดูงานในประเทศอาเซียนเพื่อให้นักเรียนและครูได้เรียนรู้จากสภาพจริง และมีการตรวจสอบความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องประชาคมอาเซียน

2.5.12 การจัดกระบวนการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การเปิดสอนวิชาอาเซียนเพิ่มเติม เนื่องจากไม่มีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนที่แน่นอน เป็นเพียงหน่วยย่อยๆ เรื่องประชาคมอาเซียนในวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์ โดยกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนระดับ

อื่นๆ ดำเนินการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยกำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้และการศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและปัจจุบันของอาเซียน

2.5.13 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรมที่ทุกคนมีส่วนร่วม มีการจัดการเรียนการสอนสอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน บูรณาการในแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด วิเคราะห์ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนเพิ่มขึ้น ให้นักเรียนมีกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีการเรียนรู้กับเจ้าของภาษาจัดกิจกรรมค่ายภาษาอาเซียน มีการพัฒนาทักษะในการอ่านการเขียน การพูดและการฟัง และนักเรียนหาข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนผ่านอินเทอร์เน็ต จัดโครงการร่วมกับประเทศในอาเซียน ตามโครงการ Connecting Classrooms จัดให้นักเรียนเรียนภาษาอาเซียนตามความถนัดและความสนใจ นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างน้อย 2 ภาษา และการวางแผนการจัดการเรียนการสอนแบบ บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง เช่น การจัดกิจกรรมค่ายอาเซียนและร่วมกันพัฒนาประเทศอาเซียน (รุจิร ภูสาระ, 2546, น. 180-184)

2.5.14 การใช้แหล่งเรียนรู้

โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุด มีการจัดมุม ASEAN Focus School ภายในห้องสมุด ห้องศูนย์อาเซียนห้องศูนย์ AFS มีการจัดหาหนังสือวารสาร จัดระบบสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เช่น สื่อวีดิทัศน์ ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การจัดทำแหล่งเรียนรู้อาเซียนศึกษาในโรงเรียน โดยเน้นการจัดการความรู้ การเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน

2.5.15 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

การติดต่อกับบุคลากรในโรงเรียนอื่น โดยมีการให้ข้อมูลส่งเสริมชักชวนให้เข้าร่วมโครงการใช้กิจกรรมโครงการ Connecting Classroom มีโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร มีการสร้างความตระหนักรู้อาเซียนสู่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรครูในพื้นที่ มีการส่งครูและนักเรียนเข้าร่วมในค่ายการศึกษาอาเซียน และเปิดโอกาสให้เดินทางไปเยือนประเทศต่างๆ ในอาเซียนเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน โรงเรียนสร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยการดำเนินการจัดประชุมอบรม จัดแหล่ง

เรียนรู้ จัดตั้งศูนย์อาเซียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จากหน่วยงานและองค์กรภายนอก นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานสู่โรงเรียนเครือข่าย เพื่อเป็นเวทีในการเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น งานวันอาเซียน ชุมนุมอาสาอาเซียน การสร้างเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต และ โครงการ Connecting Classrooms เป็นต้น

2.5.16 ด้านคุณภาพผู้เรียน

ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และการใช้ภาษาต่างประเทศ

ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เช่น ประวัติความเป็นมา ภาษาวัฒนธรรม การเมือง และความเป็นอยู่ของประเทศสมาชิก ผ่านการเรียนรู้ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยครูผู้สอนบูรณาการหลักสูตรอาเซียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน Connecting Classrooms และทำโครงการ Better Community โครงการ Better Life ร่วมกับเพื่อนในประชาคมอาเซียน ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ภาษาต่างประเทศ และเทคโนโลยีการสื่อสารมากขึ้น และสามารถสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและเพื่อนในประเทศอาเซียนได้

2.5.17 ความตระหนักและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ผู้เรียนมีความตระหนักและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง ผู้เรียนเห็นว่าการได้เรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมีความสำคัญและมีประโยชน์มาก และต้องการให้ทุกคนมีความตระหนักและมีเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียนเพื่อพัฒนาอาเซียนให้เป็นประชาคมที่มีความแข็งแกร่ง โดยมีการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประเทศในอาเซียนอย่างลึกซึ้ง

การยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน

ผู้เรียนมีการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนได้ในระดับปานกลาง เข้าใจถึงความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมที่สามารถหลอมรวมกัน และสามารถปรับตัวเข้าหากันได้ การใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศในการสื่อสาร ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศในการสื่อสารกับประเทศในประชาคมอาเซียนได้ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ เช่น โปรแกรม MSN Facebook, E-mail, Skype ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาลาว ภาษาพม่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553-2554 เรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

จึงกล่าวได้ว่า ในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดนครนายก ได้มียุทธศาสตร์ในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดนครนายก ในด้านการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น โดยมีฐานการจัดการศึกษาระบบอาเซียนในระดับสากลเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน พร้อมทั้งจังหวัดยังให้การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับอาเซียน เพื่อการพัฒนาการศึกษาและการบูรณาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและนโยบายของจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อดิศักดิ์ สิงห์สีโว (2549) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ปริมาณสัมพันธ์ที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ และประเมินการใช้หลักสูตรกับนักเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการ จากการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ปริมาณสัมพันธ์ที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนจุดตัด มีการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจสามารถแก้ปัญหาและการตัดสินใจ มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นันทนา คชเสนี (2554) สํารวจการเตรียมความพร้อมการผลิตกำลังคนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและเปิดเสรีการค้าบริการด้านอุดมศึกษาจากจำนวนนักศึกษา 2,1701 คน จากมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ระบุว่า ประเทศไทยมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนอยู่อันดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องการเร่งให้การศึกษาคนของเรา เพื่อเตรียมความพร้อมในปี 2558 ที่ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมอาเซียนด้านความรู้ แหล่งการเรียนรู้

อชชา แสงอัสนีย์ (2551) และคณะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และผลการใช้หลักสูตรประชากรเป็นนักเรียนผู้ปกครองและอาจารย์ผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 รูปแบบการวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสนทนากลุ่มแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง และแบบประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัยคือ 1) ได้หลักสูตรสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและรูปแบบ

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามวงจรการพัฒนาคุณภาพในการทำงานซึ่งประสบความสำเร็จ โดยมี ปัจจัยเกื้อหนุน คือ การประชุมอาจารย์ทั้งโรงเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายการพัฒนาหลักสูตรการทำงาน อย่างเป็นระบบและมีรูปแบบเป็นคณะกรรมการ การให้ความรู้แก่อาจารย์ ส่วนปัญหาและอุปสรรค คือ เวลาในการพัฒนาหลักสูตรที่ไม่ต่อเนื่องภาระงานของอาจารย์มีมาก อาจารย์ขาดความรู้และ ประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตร 2) ได้วิธีการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งทำให้เกิดความสำเร็จในการใช้ หลักสูตรส่วนปัญหา/อุปสรรคที่พบมีเล็กน้อย 3) นักเรียนส่วนใหญ่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีถึงดีมาก 4) นักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยและมีความ พึงพอใจต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ศุภมาสลิมา วัฒนชัย (2547) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการ และผล ของการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนนาร่อง จำนวน 6 โรงเรียน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะการวิจัยพหุกรณีศึกษาหลายพื้นที่ (Multisite studies) ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาอยู่ในสนามนาน 4 เดือนเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมี ส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และแบบเจาะลึก และการวิเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย จำแนกชนิดของข้อมูลและเปรียบเทียบข้อมูล โดยใช้ โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ATLAS.ti และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามี 3 ขั้นตอน คือ (1) การเตรียมความพร้อม (2) การ จัดทำสาระหลักสูตร และ (3) การนำหลักสูตรไปใช้ จากการศึกษ พบว่า โรงเรียนนาร่องทุกโรงเรียนมี กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทั้ง 3 ขั้นตอนคล้ายคลึงกันในภาพรวม แต่มีความแตกต่างกัน ในตัวแปรพื้นที่และขนาดเมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอน พบว่า โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างกันมีการ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นต่างกันและโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีกิจกรรมในการพัฒนาหลักสูตรในแต่ละ ขั้นตอนที่แตกต่างกัน ซึ่งได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ในกิจกรรมการพัฒนาคูณาการ ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมการ ขยายผลการจัดทำหลักสูตร และขั้นตอนที่ 3 การบูรณาการการเรียนรู้การจัดสื่อการเรียนรู้ และการ นิเทศ กำกับ ติดตาม 2) ผลของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาส่งผล ต่อผู้เรียนและผู้สอน ดังนี้ ด้านผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนทุกโรงเรียนมีทักษะกระบวนการ ได้แก่ มีการ ทำงานเป็นทีมมีการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ผู้เรียนมี ความสุขในการเรียนและกล้าแสดงออกมากขึ้น ส่วนด้านครูผู้สอน พบว่า ครูทุกโรงเรียนมีความรู้ใน การพัฒนาหลักสูตรมีพฤติกรรมการทำงานและมีการพัฒนาตนเองดีขึ้น เมื่อพิจารณาตามขนาด พบว่า การพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันทำให้ผู้เรียนมีการใช้อินเตอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการ สืบค้นมีทักษะอาชีพและมีการใฝ่เรียนใฝ่รู้ที่แตกต่างกัน แต่ตัวแปรด้านขนาดไม่ส่งผลต่อครูผู้สอน

และเมื่อพิจารณาตามพื้นที่ พบว่า ตัวแปรพื้นที่ไม่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มี 6 ปัจจัย ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมของนักเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน รูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสม การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้กำลังใจจากหน่วยงานต้นสังกัด งบประมาณที่เพียงพอและความเพียงพอของอัตราค่าจ้างครู

สหชัย สาสวน (2554) การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์สิงหเสนี) 4 ตามแนวคิดจิตติปัญญาศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้และศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวคิดจิตติปัญญาศึกษา และครูต้องได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวคิดจิตติปัญญาศึกษา

2. การสร้างหลักสูตร พบว่าความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมากและมีความเหมาะสมในแต่ละรายการประเมินอยู่ระหว่าง 4.60-5.00 แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างหลักสูตรที่ผู้วิจัยมีระดับความเหมาะสมมากที่สุดในทุกรายการประเมินสำหรับผลการประเมินความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตร พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละรายการประเมินอยู่ระหว่าง .80-1.00 แสดงให้เห็นว่าในแต่ละองค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกัน

3. การศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากและครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามแนวคิดจิตติปัญญาศึกษาอยู่ในระดับดีมาก โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความตระหนักรู้ในตนเอง ความเมตตากรุณาและจิตสาธารณะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 ทั้งสามคุณลักษณะ

เอมอร โลहित (2550) การบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 21 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารจัดการเรียน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ เพื่อเตรียมการปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ตามกรอบแนวคิด แนว

ทางการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ตัวชี้วัด คือ คุณภาพนักเรียน คุณภาพครู คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมสถานศึกษาทุกขนาดมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. สถานศึกษาขนาดเล็กมีการการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทุกด้าน มากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดเล็กมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทุกด้านมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 ด้านคุณภาพนักเรียนที่ควรดำเนินการสูงสุด คือ รัฐบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณ

3.2 ในการจัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอน และควรมีวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียน

3.3 การกระตุ้นความสนใจ

3.4 คุณภาพครู ที่ควรดำเนินการสูงสุด คือ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

3.5 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เข้ากับประชาคมอาเซียน รองลงมาคือ ครูต้องมีทักษะด้านภาษาโดยเฉพาะ

3.6 ภาษาอังกฤษ

3.7 ด้านคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ที่ควรดำเนินการสูงสุด คือ ผู้บริหารควรมีการสนับสนุน

3.8 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก เป็นการศึกษาและพัฒนา (Research and Development) เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนดไว้เป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

3.1 ระยะที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.1.1 การศึกษาข้อมูลเพื่อจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ศึกษา ทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยพิจารณาจากหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษา เช่น ลักษณะ ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แผนยุทธศาสตร์จังหวัดนครนายกในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากเอกสาร ตำรา ข้อมูล และจากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารปฏิบัติการ และผู้ใช้หลักสูตร เพื่อจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสม

3.1.2 ประชากรและผู้ให้ข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารปฏิบัติการ และผู้ใช้หลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก

ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 10 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร จำนวน 2 คน
- 2) ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดนครนายก จำนวน 2 คน
- 3) ผู้บริหารปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้พัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน
- 4) ผู้ใช้หลักสูตร ครู จำนวน 3 คน

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง(Semi Structured Interview) จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) วิเคราะห์หลักการแนวคิด ทฤษฎีและข้อค้นพบแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาบริบทของ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก นโยบายและการเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2) วิเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศที่ได้จากการศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรนำข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

3) นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง(Semi Structured Interview) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการพิจารณา

4) นำแบบสัมภาษณ์ที่อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

5) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้สัมภาษณ์ต่อไป

3.1.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองผ่านกระบวนการ ดังต่อไปนี้

1) ติดต่องานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เพื่อจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างและต้นสังกัดให้ความร่วมมือสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

2) ประสานงานกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะเข้าเก็บข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาสรุปเป็นร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ต่อไป

3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำมาจัดหมวดหมู่ข้อมูลและแปลความหมาย โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ถอดเทพการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มแบบคำต่อคำ

2) อ่านข้อมูลที่ได้จากการถอดเทพทั้งหมด ทบทวนข้อมูลทั้งหมดและทำความเข้าใจในข้อมูล

3) จัดกลุ่มความหมายแยกออกเป็นประเด็น (Content Analysis) โดยจัดกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะร่วมหรือที่มีความหมายเหมือนกันไว้ด้วยกัน จากนั้นให้ความหมายหรือจำแนกชื่อแก่กลุ่มข้อมูลนั้นๆ (Theme)

4) นำกลุ่มคำข้อความหรือประโยคที่ได้มาตีความหรือให้ความหมาย หากข้อมูลยังไม่มีความชัดเจนจะบันทึกแยกเป็นข้อสังเกตไว้ต่างหาก เพื่อสะสมข้อมูลนั้นไว้แล้วนำกลับมาร่วมวิเคราะห์เมื่อได้ข้อมูลมากเพียงพอ

5) ทำการวิเคราะห์หาคุณลักษณะของข้อมูลที่จำแนกเป็นหัวข้อย่อย โดยพิจารณาความสอดคล้องกับคำถามการวิจัย

6) เขียนคำบรรยายความหมายตามลักษณะข้อความที่ปรากฏและนำเสนอพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเพื่อสะท้อนให้เห็นสาระสำคัญของกลุ่มข้อมูลแต่ละกลุ่ม

3.2 ระยะเวลาที่ 2 ประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.1 ขั้นการตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยเลือกเทคนิคในการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) และการประเมินความเหมาะสม

3.2.2 ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 10 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดนครนายก จำนวน 2 คน

2) ผู้บริหารปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้พัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 4 คน

3) ผู้ใช้หลักสูตร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 4 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและหาคุณภาพของเครื่องมือ และดำเนินการดังนี้

1) ร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ที่ได้มาจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ในขั้นตอน

ที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรในการวิจัยครั้งนี้ตาม 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

- (1.1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร
- (1.2) กำหนดหลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ของหลักสูตร
- (1.3) การจัดเนื้อหาวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอน
- (1.4) การนำหลักสูตรไปใช้
- (1.5) การวัดผลและประเมินผล

2) แบบประเมินความเหมาะสม

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมิน เพื่อใช้ประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ระหว่างการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) และการประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3) นำร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และแบบประเมินความเหมาะสมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา

4) นำร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และแบบประเมินความเหมาะสมที่อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเห็นชอบแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง

5) ปรับปรุงแก้ไขนำร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และแบบประเมินความเหมาะสมนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มขึ้น ณ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและผู้ช่วยนักวิจัย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1) ติดต่องานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เพื่อจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอความร่วมมือในการร่วมสนทนากลุ่ม

2) จัดสนทนากลุ่ม โดยผู้เข้าร่วมสนทนาเป็นผู้มีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์ จำนวน 8 คน และ ผู้นำชุมชน ครู หัวหน้าหมวดกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน

3) ข้อมูลที่ได้นำไปปรับปรุงรูปแบบเพื่อนำเสนอรูปแบบที่สมบูรณ์ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากคำตอบที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์เนื้อหานั้น ได้มีการกำหนดกรอบรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เพื่อหาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งดำเนินการดังนี้

ระดับความเหมาะสมต่อการนำรูปแบบไปใช้ได้ทั้ง 5 ระดับ ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS (Statistical Package for the Social Sciences) สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำรูปแบบไปใช้คำนวณจากค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.21 – 5.00	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้มากที่สุด
3.41 – 4.20	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้มาก
2.61 – 3.40	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปานกลาง
1.81 – 2.60	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้น้อย
1.00 – 1.80	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้น้อยมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดได้ใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และคำนวณด้วยค่าความถี่และร้อยละ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติพรรณนาสำหรับการวิจัย โดยการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ค่าสถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าร้อยละ
- 2) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

- 3) หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก สามารถแสดงผลการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลการพัฒนาแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

ผลการศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัดนครนายก จากการศึกษาทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษารวมถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ประกอบด้วยหลักการสำคัญ ดังนี้

4.1.1 การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญมีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน และมีทักษะพร้อมที่จะเข้าสู่การรวมกลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

โดยสามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายและสอดคล้องกับเนื้อหามากที่สุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และวิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

4.1.2 การพิจารณายุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดนครนายก

จังหวัดนครนายกเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติที่น่าสนใจ และจังหวัดนครนายกได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่อาเซียน ซึ่งนอกจากหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานที่ผู้เรียนได้ศึกษาตามระบบแล้ว จังหวัดนครนายก ยังได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาจังหวัดเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านเมืองน่าอยู่ ศูนย์สุขภาพและอาหารปลอดภัย สังคมแห่งการเรียนรู้ และจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลใน

การกำหนดยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครนายก เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ที่น่าสนใจเป็นดินแดนมรดกธรรมชาติโลก พัฒนาดินแดนมรดกโลกรองรับการท่องเที่ยว และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสนับสนุนการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งมีชาวต่างชาติให้ความสนใจพากันมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก และชมธรรมชาติอันเป็นมรดกโลกของจังหวัดนครนายก

ดังนั้น จังหวัดนครนายกร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยการศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับระบบการจัดการศึกษาให้รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายใต้ยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครนายก เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้พัฒนาสู่ระดับสากลต่อไป (ยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จังหวัดนครนายก, 2556) การกำหนดตำแหน่งจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัดนครนายก ตามแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ.2557–2560) โดยเน้นเฉพาะเรื่องสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและการสร้างรายได้การจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดนครนายก การบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากลโดยสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา

นอกจากนั้นยังมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา องค์กรชุมชน เครือข่ายนานาชาติในการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่สากล การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยผู้อำนวยการโรงเรียน กรรมการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครู รวมถึงบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบ ASEAN Focus School ของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะสั้นและระยะยาว โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล ด้วยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา มีการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเปิดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยแทรกเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษาในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4.1.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

แนวทางการ ดำเนินการจากการ ตรวจเอกสาร	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	ขั้นตอนร่างรูปแบบพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน
กระบวนการ วิเคราะห์บริบทและ ข้อมูลพื้นฐานทำให้ หลักการพัฒนา หลักสูตรเป็นไป ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของ หลักสูตร	- การจัดการเรียนการสอน ควรเน้น กระบวนการ การคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่ม สอดคล้องในการจัดการสอน - ควรให้ความสำคัญกับความรู้ ด้าน ICT และการสื่อสารด้านภาษา ที่เป็นเอกลักษณ์ของอาเซียน - การจัดการเรียนการสอนควรเน้น ส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม วิถีชีวิตประชาธิปไตย และ การยอมรับความแตกต่างในศาสนา	- โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น มีส่วนร่วม ในการพัฒนารูปแบบของหลักสูตร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน

จากตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก พบว่า การจัดการเรียนการสอน ควรเน้นกระบวนการการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่มสอดคล้องในการจัดการสอน ควรให้ความสำคัญกับความรู้ด้าน ICT และการสื่อสารด้านภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ของการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรมวิถีชีวิตประชาธิปไตยและการยอมรับความแตกต่างในศาสนา และขั้นตอนร่างรูปแบบพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

2) ด้านหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ ด้านหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร

แนวทางการ ดำเนินการจากการ ตรวจเอกสาร	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	ขั้นตอนการร่างรูปแบบพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน
การกำหนดหลักการ และเป้าหมายของ หลักสูตรเป็นสิ่ง สำคัญในการพัฒนา หลักสูตรให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ ของโครงสร้าง หลักสูตร	หลักสูตรต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องให้ผู้เรียนตระหนักรู้เกี่ยวกับ อาเซียน และความเป็นอัตลักษณ์ ของอาเซียนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ อันดีงามและการเป็นมิตรประเทศ ที่ดี และการจัดการเรียนการสอน ต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ มุ่งเน้นค่านิยมร่วม	- การกำหนดหลักการและเป้าหมาย ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเปิด โอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการ - เสริมทักษะในด้านกระบวนการคิด การวิเคราะห์ การใช้ภาษา และการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกัน และกัน - การยอมรับความแตกต่างในการ นับถือศาสนาและการอยู่ร่วมกัน

จากตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านหลักการและเป้าหมายของหลักสูตรเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ร่วมกับผลที่ได้จากการศึกษา พบว่า การกำหนดหลักการและเป้าหมายต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการเสริมทักษะในด้านกระบวนการคิด การวิเคราะห์ การใช้ภาษา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกันการยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนาและการอยู่ร่วมกัน

3) ด้านการกำหนดเนื้อหา และการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ ด้านการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้

แนวทางการ ดำเนินการจากการ ตรวจเอกสาร	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	ขั้นตอนการร่างรูปแบบพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
การกำหนดเนื้อหา และการจัดการ เรียนรู้เป็นกระบวนการ ในการจัดการ เรียนการสอนให้ สอดคล้องกับ หลักสูตรเพื่อรองรับ การเข้าสู่ประชาคม อาเซียน	- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหา หลักสูตรทันสมัยและสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน - การสอดแทรกความรู้ด้านอาเซียน โดยกา บูรณาการกลุ่มสาระการ เรียนรู้ และรายวิชาเพิ่มเติมโดยเน้น เนื้อหาวิชาที่เป็นการเรียนการสอน สู่อาเซียน	- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการจัดเนื้อหาการเรียนรู้อ และ วิเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ อาเซียน - พัฒนาสาระของเนื้อหาใน หลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น - เน้นกระบวนการด้านการคิด วิเคราะห์ การสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้วัฒนธรรม

จากตารางที่ 4.3 เมื่อสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ร่วมกับผลที่ได้จากการศึกษา พบว่า การกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพราะเนื้อหาสาระในวิชาจะบอกถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนจึงสามารถที่จะสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะในการคิดและองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้านภาษาและสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีในด้านวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ในการเรียนรู้จากบทเรียนและกิจกรรมเสริมสร้างทักษะด้านอาเซียนให้กับผู้เรียนได้ ดังนี้

4) ด้านการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ ด้านการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร

แนวทางการ ดำเนินการจากการ ตรวจเอกสาร	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	ขั้นตอนการร่างรูปแบบพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
การนำหลักสูตรไป ใช้และการปรับปรุง หลักสูตรเป็น กระบวนการพัฒนา หลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพและ คุณภาพในการจัด การเรียนการสอน ให้ตรงตามวัตถุประสงค์	- ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และการจัดทำแผนหลักสูตรเพื่อนำ หลักสูตรไปใช้กับผู้เรียน เพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นไป ตามเกณฑ์ - ปรับหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนและมี การนิเทศติดตามผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของผู้เรียนและการประเมิน หลักสูตรที่ครอบคลุมเพื่อการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	- การจัดทำแผนบริหารหลักสูตร ในการจัดการเรียนการสอนตาม ความต้องการของผู้เรียน - วิธีการนิเทศติดตาม - การประเมินที่หลากหลายและ ครอบคลุมเนื้อหา เพื่อการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง - ประชาสัมพันธ์หลักสูตร ให้ชุมชน ท้องถิ่นทราบ

จากตารางที่ 4.4 เมื่อสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ร่วมกับผลที่ได้จากการศึกษา พบว่า การนำหลักสูตรไปใช้และปรับปรุงเป็นการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อผู้เรียน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงสภาพปัญหาและสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันที่เป็นปัจจัย ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี ซึ่งเข้ามามีบทบาทในการศึกษาค่อนข้างมาก ในการนำหลักสูตรหรือการเขียนแผนหลักสูตรจึงต้องคำนึงถึงความสำคัญในบริบทปัจจุบันเพื่อประกอบการทำหลักสูตร และการใช้หลักสูตรจะต้องมีผลสัมฤทธิ์ที่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรที่กำหนดถ้าไม่มีคุณภาพก็ต้องมีการปรับปรุงหรือยกเลิกเพื่อทำหลักสูตรใหม่ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสังคม

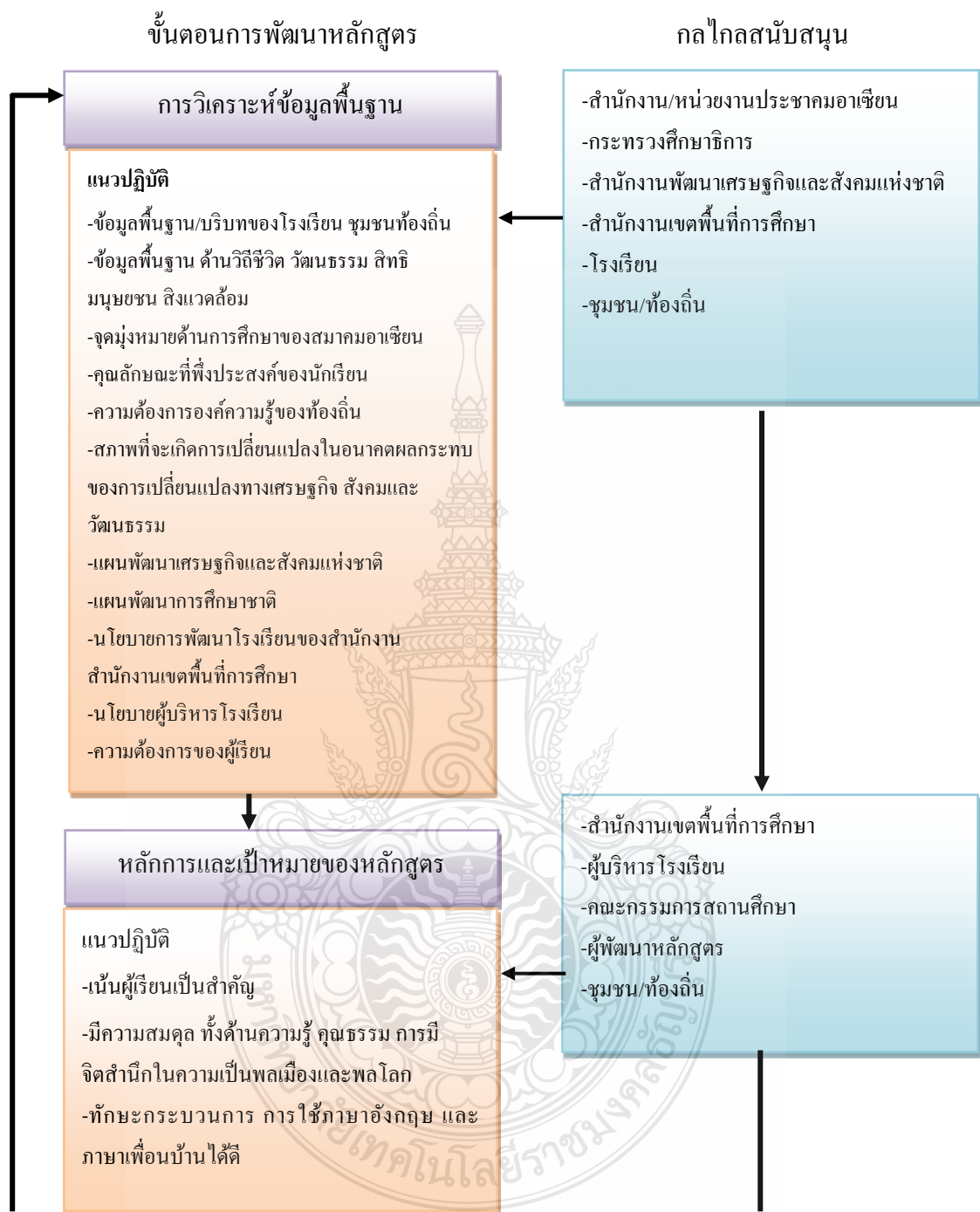
5) ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตร

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตร

แนวทางการ ดำเนินการจากการ ตรวจเอกสาร	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	ขั้นตอนการร่างรูปแบบพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน
การวัดและการ ประเมินผลหลักสูตร เป็นการตรวจสอบ การดำเนินงานของ หลักสูตรตาม เป้าหมาย	- การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการวัดและประเมิน หลักสูตรตามสภาพจริงด้าน ทักษะ ความรู้ เจตคติ - การวัดและประเมินควรยึด เนื้อหาสาระจากผลการเรียนรู้และ ตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ หลักสูตร	- การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการวัด และประเมินหลักสูตรตามสภาพจริง - การวัดโดยยึดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ จากคุณลักษณะของผู้เรียนในด้าน ความรู้ ทักษะ เจตคติ - เครื่องวัดควรมีมาตรฐานและ เป็นสากล

จากตารางที่ 4.5 เมื่อสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตร เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ร่วมกับผลที่ได้จากการศึกษา พบว่าการวัดและการประเมินหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมวัดและประเมินในการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นภาพสะท้อนให้กับผู้สอนได้นำมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งในการวัดก็ต้องวัดในด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพราะโรงเรียนบางแห่ง ยังมีการประเมินแบบเดิมซึ่งไม่ครอบคลุมจึงทำให้ไม่สามารถมองเห็นถึงข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องในการใช้หลักสูตรที่แท้จริง ดังนั้นการวัดและการประเมินหลักสูตรจึงต้องมีการวัดและประเมินที่ครอบคลุมในทุกส่วนของเนื้อหาสาระที่จัดการเรียนการสอน เพื่อการพัฒนาและคุณภาพของหลักสูตรที่นำมาใช้กับนักเรียน ซึ่งได้แยกประเด็นในการวัดและประเมิน

4.1.4 แสดงร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร

ภาพที่ 4.1 (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

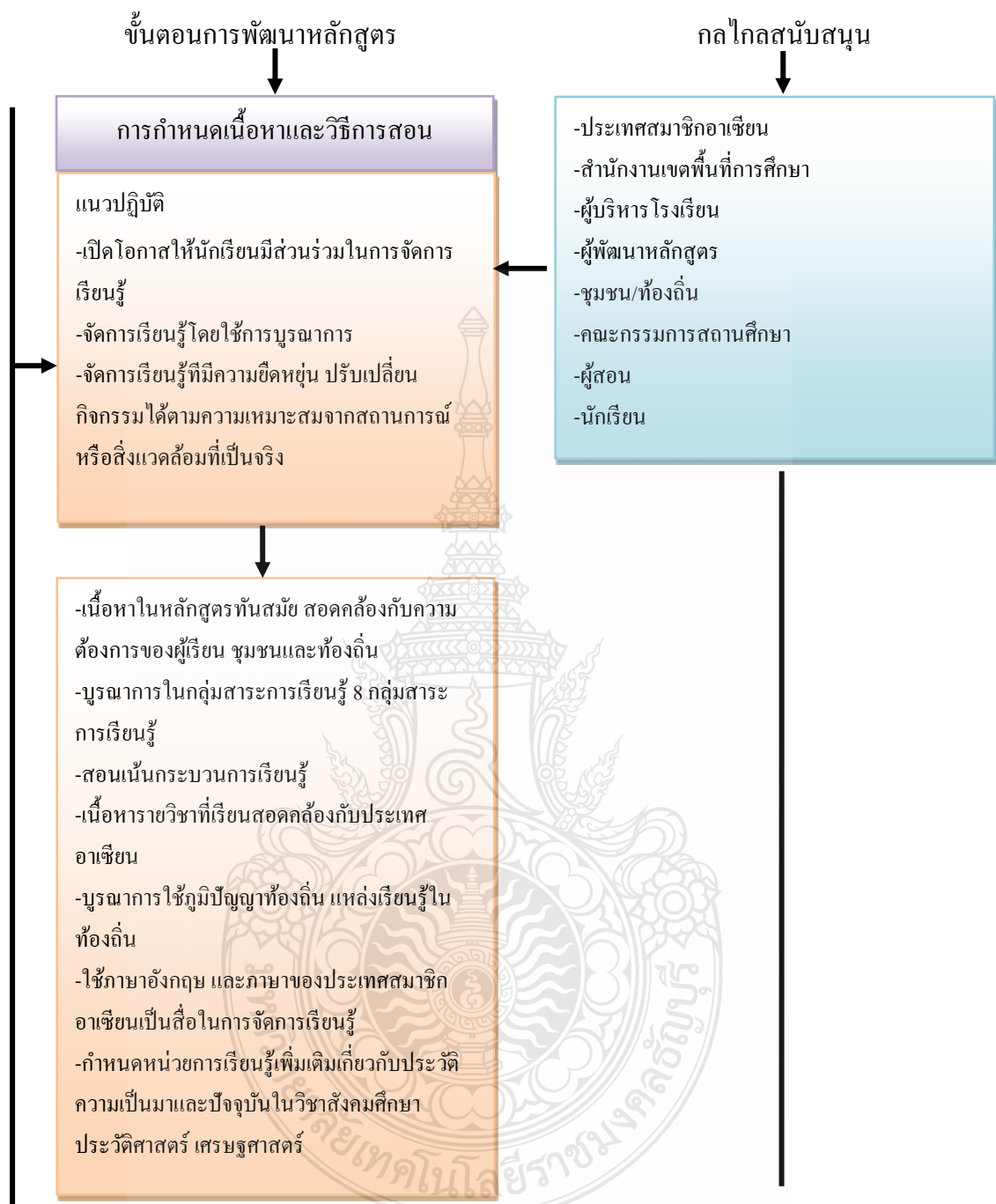
ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

กลไกสนับสนุน

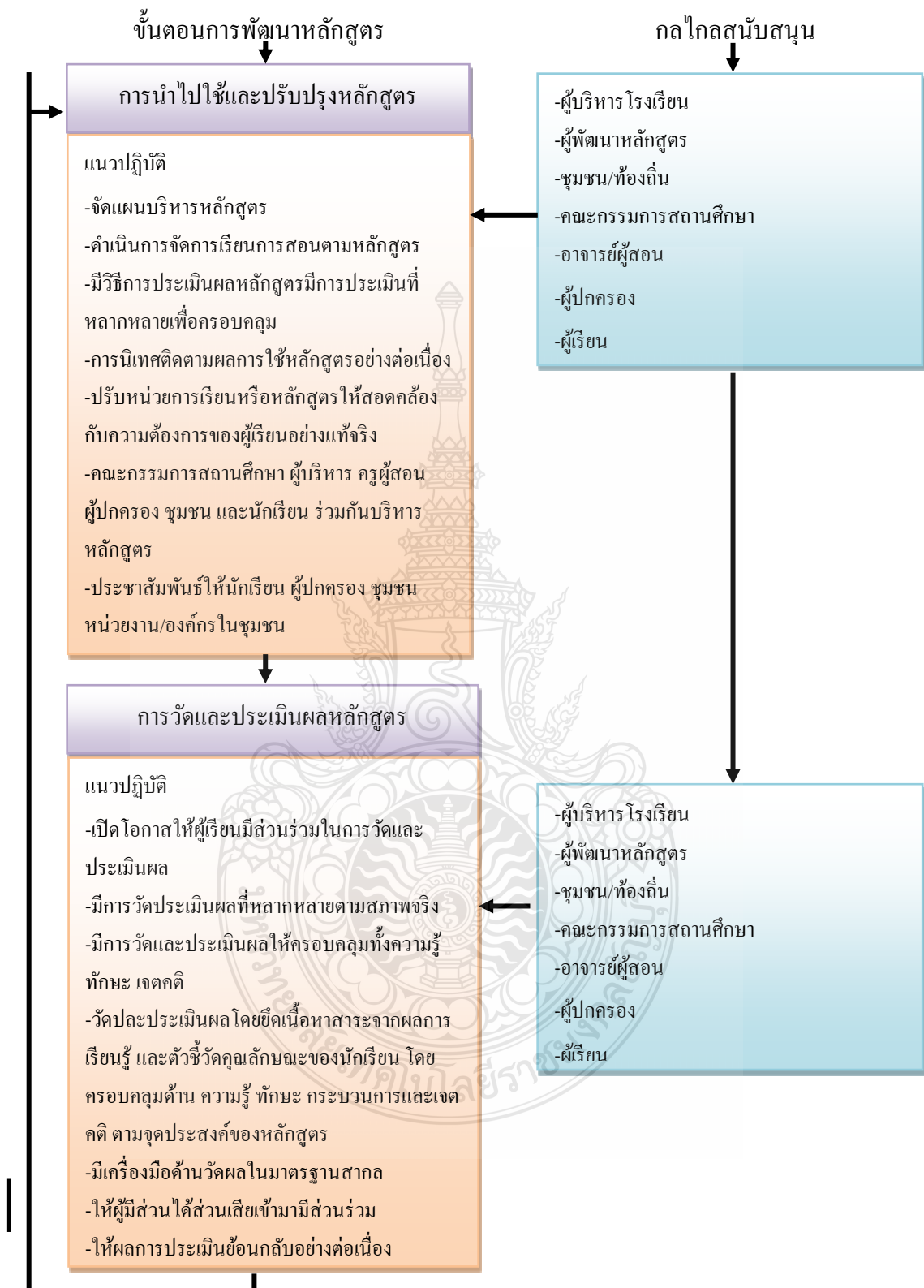

- มีความสามารถในการใช้ ICT
- กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การสร้างสรรค์
- กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา และมีภาวะผู้นำ
- สื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและเพื่อนในประเทศอาเซียน
- จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และชุมชน
- มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- สามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง
- เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกายหรือทักษะพิสัย
- ส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม
- มีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน
- วิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม
- ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา
- ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ 4.1 (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก (ต่อ)

ภาพที่ 4.1 (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก (ต่อ)

ภาพที่ 4.1 (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก (ต่อ)

4.2 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

4.2.1 ผลการวิพากษ์ ร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก

การวิพากษ์ร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ดำเนินการโดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่มด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร จำนวน 4 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านผู้บริหารระดับนโยบาย ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดนครนายก จำนวน 4 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้พัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้หลักสูตร ได้แก่ ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 5 คน ทั้งนี้ คณะผู้เชี่ยวชาญได้ร่วมพิจารณาร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยคณะกรรมการขอให้เพิ่มเติมให้ชัดเจนว่า ข้อปฏิบัติรายย่อยในแต่ละขั้นตอนนั้นปฏิบัติอยู่ในกระบวนการใด โดยมีการแก้ไขข้อความในแต่ละรายชื่อให้เหมาะสมขึ้น ซึ่งสรุปได้ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิจัยและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม

ประเด็น	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุง/แก้ไข
ชื่อรูปแบบ	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก	
วัตถุประสงค์	1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก 2. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก	
1. การวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน	แนวปฏิบัติ - ข้อมูลพื้นฐาน/บริบทของโรงเรียน ชุมชนท้องถิ่น - ข้อมูลพื้นฐาน ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม - จุดมุ่งหมายด้านการศึกษาของสมาคม อาเซียน - คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน - ความต้องการองค์ความรู้ของท้องถิ่น - สภาพที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงใน อนาคตผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม	สภาพสังคมและท้องถิ่น - ข้อมูลพื้นฐานท้องถิ่น - ต้องการองค์ความรู้/บริบทของ โรงเรียน - ข้อมูลพื้นฐานด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม บริบทอาเซียน - จุดมุ่งหมายด้านการศึกษาของ ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4.6 ผลการวิพากษ์และปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็น	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุง/ แก้ไข
2. หลักการและเป้าหมายของหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - แผนพัฒนาการศึกษาชาติ - นโยบายการพัฒนาโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา - นโยบายผู้บริหาร โรงเรียน - ความต้องการของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคตผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอาเซียน - ความพร้อมของผู้เรียน
	<ul style="list-style-type: none"> แนวปฏิบัติ - เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม การมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองและพลโลก - ทักษะกระบวนการ การใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้าน ได้ดี - มีความสามารถในการใช้ ICT - กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา และมีภาวะผู้นำ - สื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและเพื่อนในประเทศอาเซียน - จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และชุมชน - มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะของนักเรียน - แผนพัฒนาการ ศึกษาชาติ - นโยบายการพัฒนาโรงเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา - นโยบายผู้บริหาร โรงเรียน - ความต้องการของผู้เรียนด้านความรู้ - เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และชุมชน - มีความสามารถในการใช้ ICT - กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา และมีภาวะผู้นำ

ตารางที่ 4.6 ผลการวิพากษ์และปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็น	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุง/แก้ไข
2. หลักการและเป้าหมายของหลักสูตร (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง - เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกายหรือทักษะพิสัย - ส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม - มีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน - วิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม - ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา - ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 	<p><u>ด้านความคิด</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม - ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา - ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - วิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี - มีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน - สามารถในการจัดการและควบคุมตนเอง - มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม การมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองและพลโลก
3. การกำหนดเนื้อหาและวิธีการสอน	<p>แนวปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ - จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการ - จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น <p>ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือ</p>	<p><u>วิธีสอน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ - จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการ - จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น <p>ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือ</p>

ตารางที่ 4.6 ผลการวิพากษ์และปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็น	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุง/แก้ไข
3. การกำหนดเนื้อหาและวิธีการสอน (ต่อ)	<p>สิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง</p> <p>- เนื้อหาในหลักสูตรทันสมัย</p> <p>สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น</p> <p>- บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>- สอนเน้นกระบวนการเรียนรู้</p> <p>- เนื้อหารายวิชาที่เรียนสอดคล้องกับประเทศอาเซียน</p> <p>- บูรณาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น</p> <p>- ใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้</p> <p>- กำหนดหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและปัจจุบันในวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์</p>	<p>สิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง</p> <p>- สอนเน้นกระบวนการเรียนรู้</p> <p>- ใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้</p> <p>- บูรณาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น</p> <p>เนื้อหา</p> <p>- เนื้อหาในหลักสูตรทันสมัย</p> <p>สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น</p> <p>- บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>- เนื้อหารายวิชาที่เรียนสอดคล้องกับประเทศอาเซียน</p> <p>- กำหนดหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและปัจจุบันในวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน</p>

ตารางที่ 4.6 ผลการวิพากษ์และปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็น	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุง/แก้ไข
4. การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร	<p>แนวปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนบริหารหลักสูตร - ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร - มีวิธีการประเมินผลหลักสูตรมีการประเมินที่หลากหลายเพื่อครอบคลุม - การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง -ปรับหน่วยการเรียนรู้หรือหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง - คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน ร่วมกันบริหารหลักสูตร - ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กร ในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนบริหารหลักสูตร - ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร - มีวิธีการประเมินผลหลักสูตรมีการประเมินที่หลากหลายเพื่อครอบคลุม - การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง - ปรับหน่วยการเรียนรู้หรือหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง - คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน ร่วมกันบริหารหลักสูตร - ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กร ในชุมชน
5. การวัดและประเมินผลหลักสูตร	<p>แนวปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล - มีการวัดประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง - มีการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล - มีการวัดประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง - มีเครื่องมือด้านวัดผลในมาตรฐานสากล - ให้ผลการประเมินย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.6 ผลการวิพากษ์และปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ประเด็น	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุง/แก้ไข
5. การวัดและประเมินผลหลักสูตร (ต่อ)	<p>- วัดผลประเมินผลโดยยึดเนื้อหาสาระจากผลการเรียนรู้ และตัวชี้วัด</p> <p>คุณลักษณะของนักเรียน โดยครอบคลุมด้าน ความรู้ ทักษะ กระบวนการและเจตคติ ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>- มีเครื่องมือด้านวัดผลในมาตรฐานสากล</p> <p>- ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>- ให้ผลการประเมินย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง</p>	

ผลการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม

จากตารางที่ 4.6 ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่มได้ ดังนี้

ชื่อรูปแบบ

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

2. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

ขั้นตอนของรูปแบบ

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 สภาพสังคมและท้องถิ่น

1.1.1 ข้อมูลพื้นฐานท้องถิ่น

1.1.2 ต้องการองค์ความรู้/บริบทของโรงเรียน

1.1.3 ข้อมูลพื้นฐาน ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม

1.2 บริบทอาเซียน

1.2.1 จุดมุ่งหมายด้านการศึกษาของประชาคมอาเซียน

1.2.2 สภาพที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคตผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทาง

เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

1.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอาเซียน

1.3 ความพร้อมของผู้เรียน

1.3.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะของนักเรียน

1.3.2 แผนพัฒนาการศึกษาชาติ

1.3.3 นโยบายการพัฒนาโรงเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา

1.3.4 นโยบายผู้บริหาร โรงเรียน

1.3.5 ความต้องการของผู้เรียน

2. ขั้นตอนของหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร

2.1 ด้านความรู้

2.1.1 เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2 จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และชุมชน

2.1.3 มีความสามารถในการใช้ ICT

2.1.4 กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา

และมีภาวะผู้นำ

2.2 ด้านความคิด

2.2.1 ส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม

2.2.2 ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา

- 2.2.3 ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.2.4 วิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมภิบาล สันติวิธี
- 2.2.5 มีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลความภูมิใจในความ
เป็นไทย/ความเป็นอาเซียนสามารถในการจัดการและควบคุมตนเอง
- 2.2.6 มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม การมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองและ
พลโลก

2.3 ด้านการปฏิบัติ

- 2.3.1 สื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและเพื่อนในประเทศอาเซียน
- 2.3.2 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2.3.3 เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกายหรือทักษะพิสัยทักษะกระบวนการ การใช้
ภาษาอังกฤษ และ ภาษาเพื่อนบ้าน

3. ขั้นตอนการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้

3.1 วิธีสอน

- 3.1.1 เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้
- 3.1.2 จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการ
- 3.1.3 จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจาก
สถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง
- 3.1.4 สอนเน้นกระบวนการเรียนรู้
- 3.1.5 ใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสื่อในการจัดการ
เรียนรู้บูรณาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

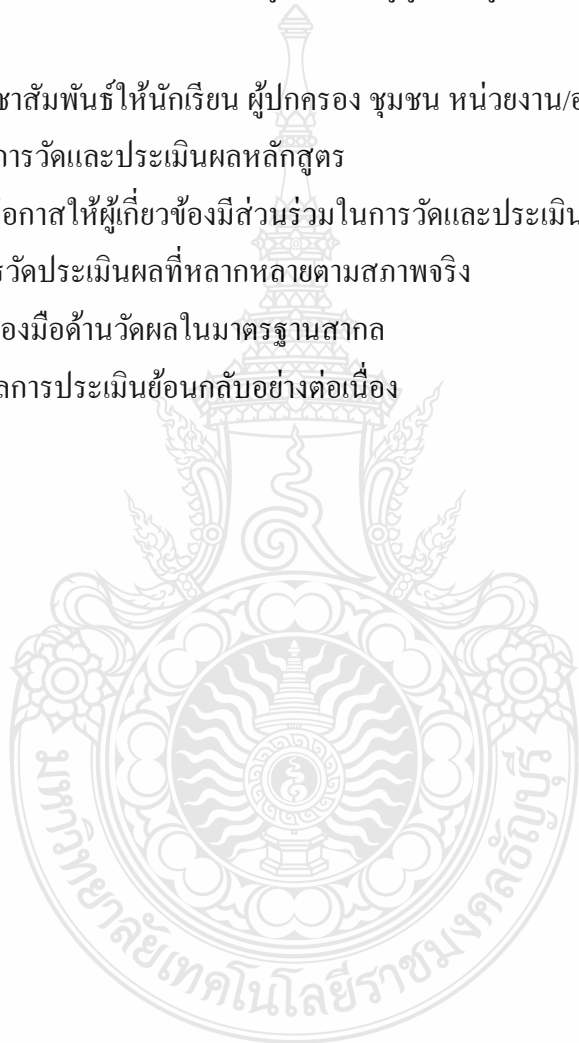
3.2 เนื้อหา

- 3.2.1 เนื้อหาในหลักสูตรทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและ
ท้องถิ่น
- 3.2.2 บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
- 3.2.3 เนื้อหารายวิชาที่เรียนสอดคล้องกับประเทศอาเซียน
- 3.2.4 กำหนดหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและปัจจุบันใน
วิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน

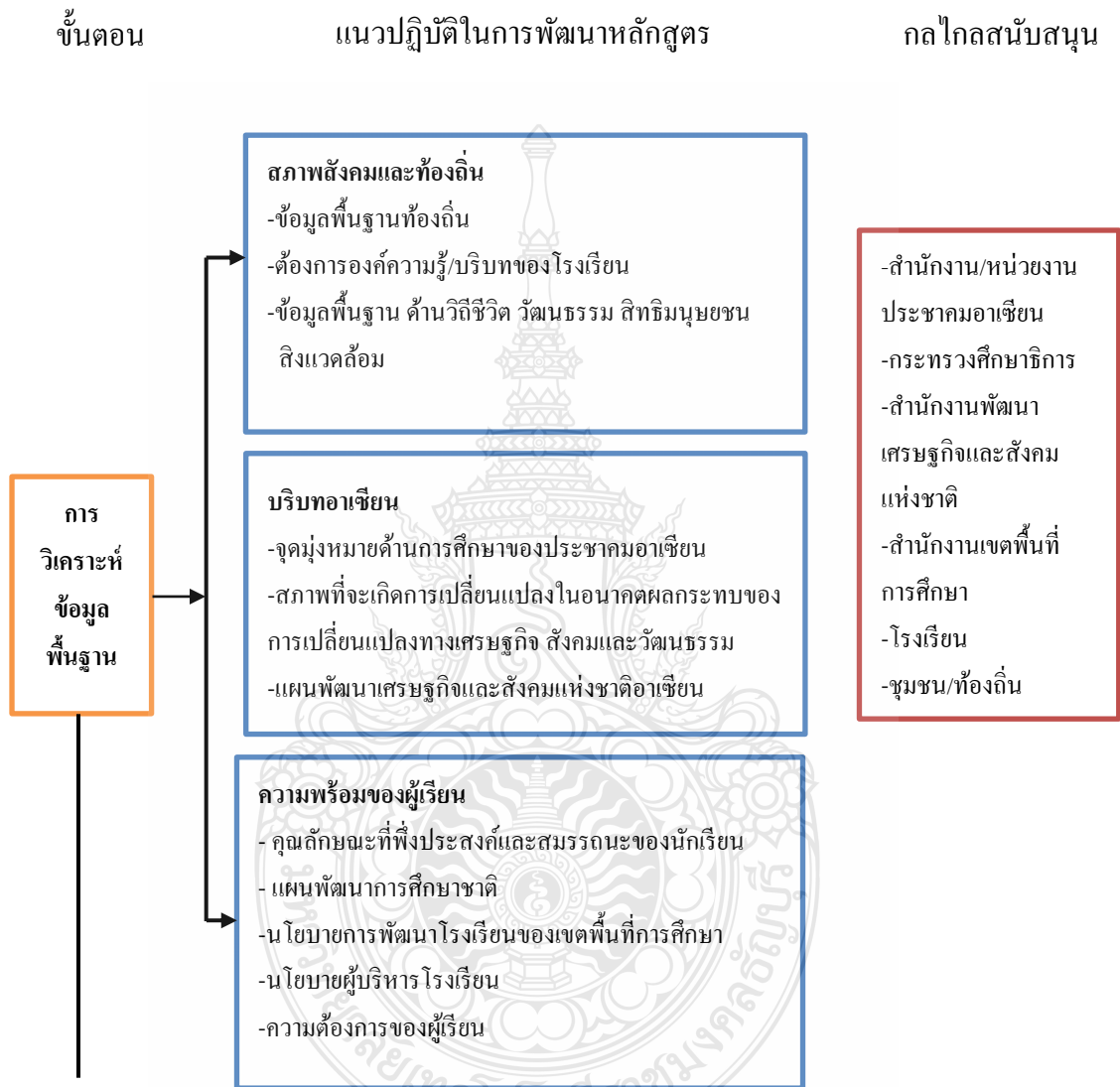
4. ขั้นตอนการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร

4.1 จัดทำแผนบริหารหลักสูตร

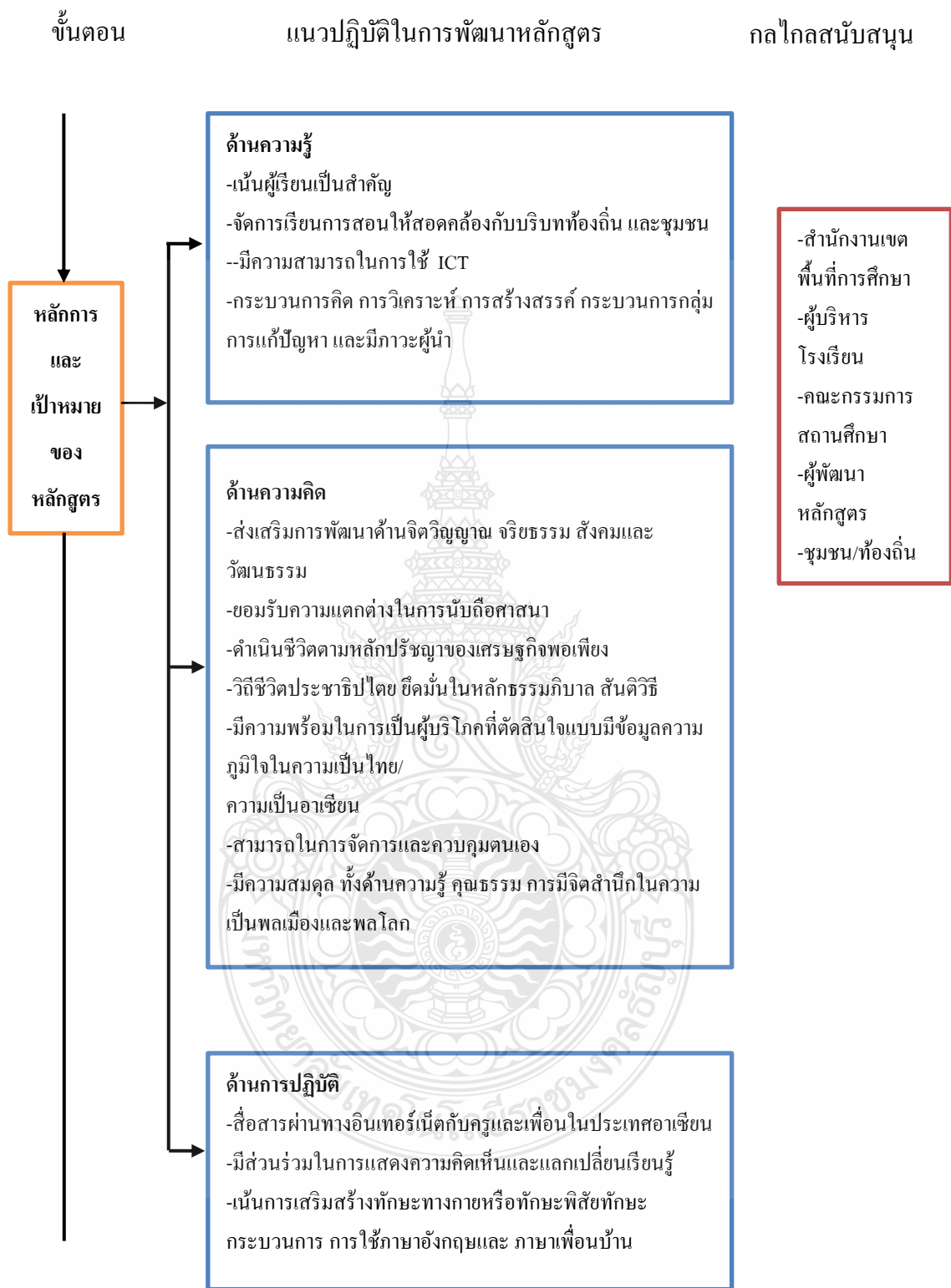
- 4.2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- 4.3 มีวิธีการประเมินผลหลักสูตรมีการประเมินที่หลากหลายเพื่อครอบคลุม
- 4.4 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
- 4.5 ปรับหน่วยการเรียนรู้หรือหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง
- 4.6 คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน ร่วมกันบริหารหลักสูตร
- 4.7 ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรในชุมชน
5. ขั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตร
 - 5.1 เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล
 - 5.2 มีการวัดประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง
 - 5.3 มีเครื่องมือด้านวัดผลในมาตรฐานสากล
 - 5.4 ให้ผลการประเมินย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง

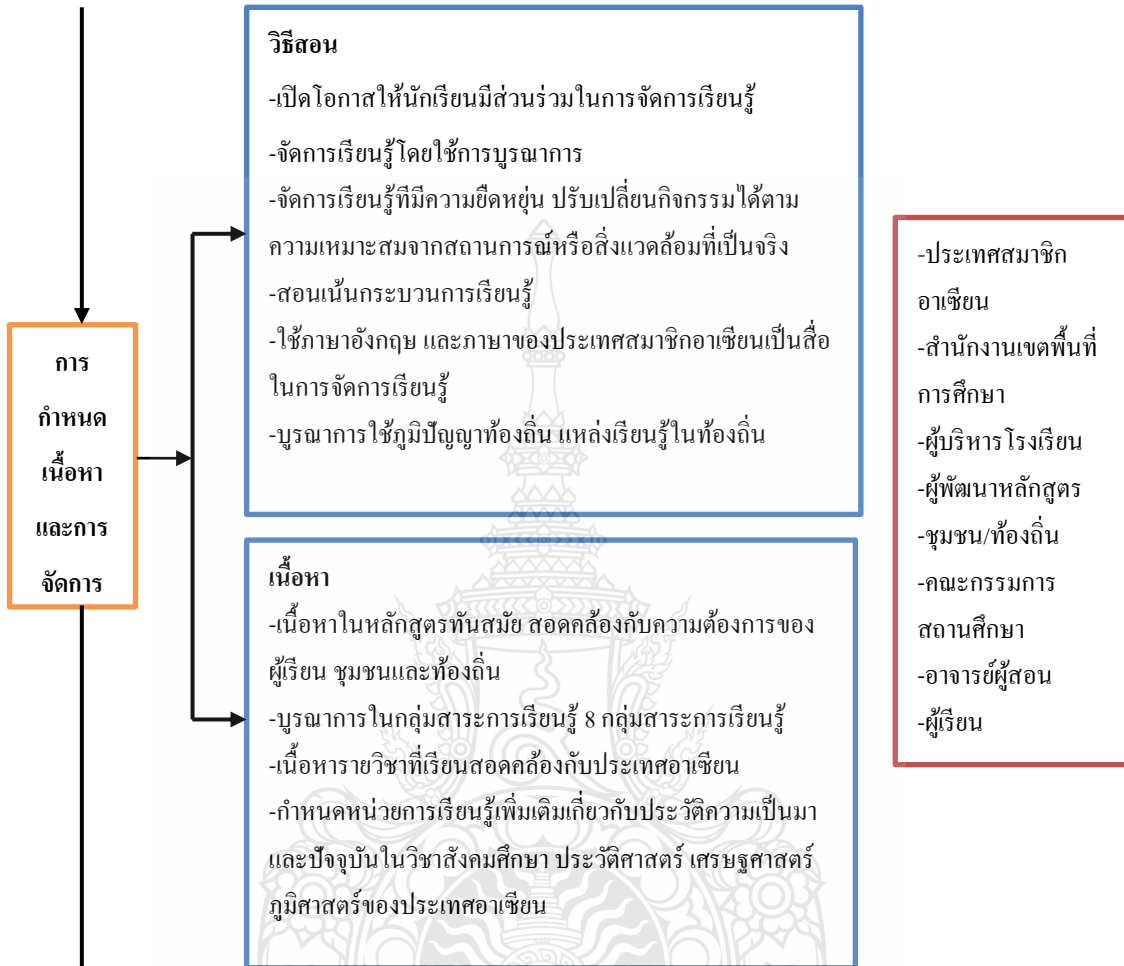
รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม
อาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครนายก

ภาพที่ 4.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครนายก

ภาพที่ 4.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครนายก

ภาพที่ 4.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก (ต่อ)

บุคลากรทางการศึกษา ทั้งสิ้นจำนวน 20 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ทั้ง 5 ขั้นตอน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเลือกเฉพาะคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามความเหมาะสมกับขั้นตอนและวิธีการของการดำเนินงานในแต่ละข้อคำถาม มาทำการสังเคราะห์เป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก การวิจัยในขั้นตอนนี้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 18 ฉบับ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ข้อมูลพื้นฐานสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	5	27.8
หญิง	13	72.2
รวม	18	100
2. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	6	33.3
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	12	66.7
รวม	18	100.00
3. ท่านเป็นตัวแทนจากกลุ่มใด		
1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาหลักสูตร	2	11.1
2. ผู้บริหารระดับนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่/ ศึกษานิเทศก์	2	11.1
3. ผู้บริหารปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้พัฒนา หลักสูตร	6	33.3
4. คณะกรรมการสถานศึกษา	3	16.7
5. ผู้ปกครองนักเรียน	-	-
6. ผู้ใช้หลักสูตร	5	27.8
รวม	18	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 72.2) และ เพศชาย (ร้อยละ 27.8) ระดับวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป (ร้อยละ 66.7) และระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 33.3) ตัวแทนจากกลุ่มส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้บริหารปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้พัฒนา หลักสูตร (ร้อยละ 33.3) รองลงมา ได้แก่ ผู้ใช้หลักสูตร (ร้อยละ 27.8) และตัวแทนกลุ่มที่น้อยที่สุด ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนา และผู้บริหารระดับนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่/ศึกษานิเทศก์ (ร้อยละ 11.1)

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

ข้อที่	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ผลการยืนยัน
1.	การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	4.52	0.38	เหมาะสมมากที่สุด
2.	การกำหนดหลักการและเป้าหมาย	4.32	0.33	เหมาะสมมากที่สุด
3.	การกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้	4.40	0.29	เหมาะสมมากที่สุด
4.	การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร	4.47	0.32	เหมาะสมมากที่สุด
5.	การวัดและประเมินหลักสูตร	4.29	4.29	เหมาะสมมาก
รวม		4.40	0.25	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ในภาพรวมทุกขั้นตอนมีความเหมาะสมมากเมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน มีความเหมาะสมมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.52$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.38) รองลงมา ได้แก่ การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.47$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.32) และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ขั้นตอนการวัดและประเมินหลักสูตรค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.29$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. =4.29)

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อที่	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ผลการยืนยัน
1.	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน/บริบทของโรงเรียน/ชุมชนท้องถิ่น	4.72	0.46	เหมาะสมมากที่สุด
2.	ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สภาพสิ่งแวดล้อม	4.67	0.59	เหมาะสมมากที่สุด
3.	ศึกษาเป้าหมายด้านการจัดการศึกษาของอาเซียน	4.67	0.48	เหมาะสมมากที่สุด
4.	ศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในบริบทอาเซียนสมรรถนะ	4.61	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
5.	วิเคราะห์ความต้องการองค์ความรู้ของท้องถิ่น	4.33	0.76	เหมาะสมมากที่สุด
6.	ศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเมื่อเข้าสู่อาเซียน	4.56	0.70	เหมาะสมมากที่สุด
7.	ศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในประเด็นการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่อาเซียน	4.17	0.85	เหมาะสมมาก
8.	วิเคราะห์แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติและแนวทางการพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น	4.33	0.84	เหมาะสมมากที่สุด
9.	ศึกษา/วิเคราะห์แนวการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา	4.61	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
10.	ศึกษา/วิเคราะห์แนวคิด ปรัชญาและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	4.61	0.60	เหมาะสมมากที่สุด
	รวม	4.52	0.38	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนพบว่าขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน/บริบทของโรงเรียน/ชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม (\bar{X} =4.72) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D.=0.46) รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สภาพสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.67$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.59) และ ขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ขั้นตอนศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติใน ประเด็นการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่อาเซียน มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.17$) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.=0.85)

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการ กำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร

ข้อที่	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ผลการยืนยัน
1.	เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อ เสริมสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.56	0.61	เหมาะสมมากที่สุด
2.	มุ่งเน้นความสมดุล ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม การ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองของประเทศและ อาเซียน	4.39	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
3.	นักเรียนมีทักษะ กระบวนการ การใช้ภาษา อังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน	4.56	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
4.	มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ เน้น กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา และมีภาวะผู้นำ	4.50	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
5.	สามารถสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและ เพื่อนในประเทศอาเซียนได้	4.17	0.70	เหมาะสมมาก
6.	จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบท ท้องถิ่น และชุมชน	4.33	0.48	เหมาะสมมากที่สุด
7.	กล้าแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง	4.22	0.64	เหมาะสมมากที่สุด
8.	เป็นหลักสูตรที่เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกาย หรือทักษะพิสัย	4.22	0.64	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร (ต่อ)

ข้อที่	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ผลการยืนยัน
9.	เนื้อหาในหลักสูตรต้องสอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกันกับอาเซียน	4.33	0.48	เหมาะสมมากที่สุด
10.	มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียนนักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม	4.50	0.61	เหมาะสมมากที่สุด
11.	ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล	4.28	0.66	เหมาะสมมากที่สุด
12.	เนื้อหาในหลักสูตรต้องสอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกันกับอาเซียน	4.06	0.72	เหมาะสมมาก
13.	มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน	4.22	0.64	เหมาะสมมากที่สุด
14.	ผู้เรียนยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา	4.22	0.54	เหมาะสมมากที่สุด
	รวม	4.32	0.33	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนพบว่าขั้นตอนนักเรียนมีทักษะกระบวนการ การใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม (\bar{X} =4.56) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.51) รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนมีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน นักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม (\bar{X} =4.50) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.61) และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ขั้นตอนสามารถสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและเพื่อนในประเทศอาเซียน ได้มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม (\bar{X} =4.17) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.70)

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการ กำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ผลการยืนยัน
1.	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด เนื้อหาและการจัดการเรียนรู้	4.44	0.61	เหมาะสมมากที่สุด
2.	จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการและวิเคราะห์ ประเด็นสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียน	4.33	0.48	เหมาะสมมากที่สุด
3.	จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรม ได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือ สิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง	4.56	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
4.	พัฒนาสาระของเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและ ท้องถิ่น	4.61	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
5.	จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ 8 กลุ่มที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ในอาเซียน	4.39	0.60	เหมาะสมมากที่สุด
6.	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด เนื้อหาและการจัดการเรียนรู้	4.22	0.64	เหมาะสมมากที่สุด
7.	จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการและวิเคราะห์ ประเด็นสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียน	4.33	0.59	เหมาะสมมากที่สุด
8.	เนื้อหารายวิชาที่เรียนสอดคล้องกับประเทศอาเซียน	4.56	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
9.	ใช้แหล่งเรียนรู้ในลักษณะผสมผสานบูรณาการ ความรู้ภูมิปัญญาและท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ใน ท้องถิ่น	4.44	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
10.	การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษ และ ภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน	4.39	0.69	เหมาะสมมากที่สุด
11.	กำหนดหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมาและปัจจุบันของอาเซียนในวิชาสังคม ศึกษา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์	4.50	0.61	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

ข้อที่	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ผลการยืนยัน
12.	ใช้เทคโนโลยี ICT ในการติดต่อกับโรงเรียน เครือข่ายในประเทศอาเซียน	4.44	0.61	เหมาะสมมากที่สุด
13.	มีการประสานภาคีเครือข่าย (ภาครัฐ เอกชน บริษัท หรือหน่วยงาน) ความร่วมมือกันจัดการเรียนรู้	4.22	0.64	เหมาะสมมากที่สุด
	รวม	4.40	0.29	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนพบว่าขั้นตอนพัฒนาสาระของเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.61$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.50) รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงและเนื้อหาวิชาที่เรียนสอดคล้องกับประเทศอาเซียน มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.56$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.51) และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ขั้นตอนมีการประสานภาคีเครือข่าย (ภาครัฐ เอกชน บริษัทหรือหน่วยงาน) ความร่วมมือกันจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.06$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.53)

ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร

ข้อที่	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ผลการยืนยัน
1.	วางแผนการบริหารหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.61	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
2.	ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนพัฒนาขึ้น	4.39	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
3.	หลักสูตรมีการประเมินที่หลากหลายเพื่อครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.44	0.78	เหมาะสมมากที่สุด
4.	มีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรต่อเนื่องเป็นระยะ	4.61	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
5.	เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ประสบการณ์ตรงกับผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานที่จริง	4.28	0.57	เหมาะสมมากที่สุด
6.	เน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน	4.39	0.60	เหมาะสมมากที่สุด
7.	ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรในชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
8.	พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา	4.50	0.61	เหมาะสมมากที่สุด
9.	สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษามีความรู้และความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.44	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
10.	กำหนดมาตรการและระเบียบ ขั้นตอนและมีการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
	รวม	4.47	0.32	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนพบว่าขั้นตอนวางแผนการบริหารหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.61$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.50) รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรในชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง และกำหนดมาตรการและระเบียบ ขั้นตอน และมีการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.56$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.51) และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ขั้นตอนเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน และเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.39$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.60)

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตร

ข้อที่	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ผลการยืนยัน
1.	เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลหลักสูตร	4.56	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
2.	ใช้วิธีการวัดประเมินผลหลักสูตรที่หลากหลายตามสภาพจริงและครอบคลุมกลุ่มที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร	4.39	0.60	เหมาะสมมากที่สุด
3.	มีการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร	4.33	0.59	เหมาะสมมากที่สุด
4.	มีการพัฒนาเครื่องมือด้านวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานสากล	4.11	0.67	เหมาะสมมาก
5.	มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอนและการวัดประเมินผลแบบออนไลน์	4.33	0.76	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ชั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตร (ต่อ)

ข้อที่	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ผลการยืนยัน
6.	เลือกใช้รูปแบบการประเมินที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	4.22	0.64	เหมาะสมมากที่สุด
7.	ให้ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและประกันคุณภาพของโรงเรียน	4.22	0.54	เหมาะสมมากที่สุด
8.	มีการวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรและนำมาปรับปรุงหลักสูตรทุกปีการศึกษา	4.17	0.61	เหมาะสมมาก
รวม		4.29	0.49	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ชั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตร มีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนพบว่าขั้นตอนเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลหลักสูตร มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.56$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.51) รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนใช้วิธีการวัดประเมินผลหลักสูตรที่หลากหลายตามสภาพจริงและครอบคลุมกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ในการใช้หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.39$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.60) และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ขั้นตอนมีการพัฒนาเครื่องมือด้านวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม ($\bar{X}=4.11$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.67)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก ประกอบด้วย

5.1.1.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมีแนวปฏิบัติประกอบด้วย

1) การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพสังคมและท้องถิ่นมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานท้องถิ่นต้องการองค์ความรู้/บริบทของโรงเรียน และข้อมูลพื้นฐานด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม

2) วิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทอาเซียนมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายด้านการศึกษาของประชาคมอาเซียนสภาพที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอาเซียน

3) วิเคราะห์ความพร้อมของผู้เรียนมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ วิเคราะห์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะของนักเรียนแผนพัฒนาการศึกษาชาติ นโยบายการพัฒนา โรงเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา นโยบายผู้บริหาร โรงเรียนและความต้องการของผู้เรียน

5.1.1.2 ขั้นตอนการกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร มีแนวปฏิบัติประกอบด้วย

1) การกำหนดหลักการและเป้าหมายด้านความรู้ของผู้เรียน มีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และชุมชนมีความสามารถในการใช้ ICT กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา และมีภาวะผู้นำ

2) การกำหนดหลักการและเป้าหมายด้านความคิดมีแนวปฏิบัติที่สำคัญคือ ส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรมการยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนาการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี มีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน สามารถในการจัดการและควบคุมตนเอง และมีความสมดุลทั้งด้านความรู้ คุณธรรม การมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองและพลโลก

3) การกำหนดหลักการและเป้าหมายด้านการปฏิบัติมีแนวปฏิบัติที่สำคัญคือ สามารถสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและเพื่อนในประเทศอาเซียน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกายหรือทักษะพิสัย และมีทักษะกระบวนการในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้าน

5.1.1.3 ขั้นตอนการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้มีแนวปฏิบัติประกอบด้วย

1) การเลือกวิธีสอนมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการมีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง สอนเน้นกระบวนการเรียนรู้ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้และบูรณาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

2) การเลือกเนื้อหา มีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ เลือกเนื้อหาในหลักสูตรทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหารายวิชาที่เรียนต้องสอดคล้องกับประเทศอาเซียนและกำหนดหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและปัจจุบันในวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน

5.1.1.4 ขั้นตอนการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตรแนวปฏิบัติที่สำคัญ ประกอบด้วย ต้องมีการจัดทำแผนบริหารหลักสูตรดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กำหนด กำหนดวิธีการประเมินผลหลักสูตรมีการประเมินที่หลากหลายเพื่อครอบคลุม มีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ปรับหน่วยการเรียนรู้หรือหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง แต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน ร่วมกันบริหารหลักสูตรและมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรในชุมชนทราบ

5.1.1.5 ขั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ในด้านขั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตรแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล มีการวัดประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง มีเครื่องมือด้านวัดผลในมาตรฐานสากล และให้ผลการประเมินย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง

5.1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก กับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า

5.1.2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ในภาพรวมทุกขั้นตอนมีความเหมาะสมเมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ขั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตร

5.1.2.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมีความเหมาะสมเมื่อพิจารณาในแต่ละแนวปฏิบัติ พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน/บริบทของโรงเรียน/ชุมชนท้องถิ่นมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ด้านวิถีชีวิต

วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สภาพสิ่งแวดล้อม และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ขั้นตอนศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในประเด็นการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่อาเซียน

5.1.2.3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมเมื่อพิจารณาในแต่ละแนวปฏิบัติ พบว่า การกำหนดให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการ การใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมมีความภูมิใจในความเป็นไทยความเป็นอาเซียน นักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดความสามารถในการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและเพื่อนในประเทศอาเซียนได้

5.1.2.4 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเมื่อพิจารณาในการกำหนดเนื้อหา พบว่า การพัฒนาสาระของเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงและเนื้อหาวิชาที่เรียนสอดคล้องกับประเทศอาเซียน และที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ การประสานภาคีเครือข่าย (ภาครัฐ เอกชน บริษัทหรือหน่วยงาน) ความร่วมมือกันจัดการเรียนรู้

5.1.2.5 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตรมีความเหมาะสมเมื่อพิจารณาในแต่ละแนวปฏิบัติ พบว่า วางแผนการบริหารหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานองค์กรในชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง และกำหนดมาตรการและระเบียบ ขั้นตอน และมีการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และแนวปฏิบัติที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนและเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน

5.1.2.6 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ขั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตรมีความเหมาะสมเมื่อพิจารณาในแต่ละแนวปฏิบัติ พบว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการ

วัดและประเมินผลหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้วิธีการวัดประเมินผล หลักสูตรที่หลากหลายตามสภาพจริงและครอบคลุมกลุ่มที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร และแนวปฏิบัติที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ มีการพัฒนาเครื่องมือด้านวัดและประเมินผลที่เป็นสากล

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมีแนวปฏิบัติที่สำคัญประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพสังคมและท้องถิ่นมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานท้องถิ่นต้องการองค์ความรู้/บริบทของโรงเรียน และข้อมูลพื้นฐานด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทอาเซียนมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายด้านการศึกษาของประชาคมอาเซียน สภาพที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอาเซียน วิเคราะห์ความพร้อมของผู้เรียนมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะของนักเรียนแผนพัฒนาการศึกษาชาติ นโยบายการพัฒนาโรงเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา นโยบายผู้บริหารโรงเรียน และความต้องการของผู้เรียนในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุดเมื่อพิจารณาในแต่ละแนวปฏิบัติ พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน/บริบทของโรงเรียน/ชุมชนท้องถิ่นมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สภาพสิ่งแวดล้อม และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ขั้นตอนศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในประเด็นการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่อาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในกระบวนการของการกำหนดวิสัยทัศน์ พบว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อมองอนาคตว่า โลกและสังคมรอบๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร สถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย การวิเคราะห์ข้อมูลจะทำให้ผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาสามารถมองเห็นและคาดการณ์ได้ว่า จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคตที่ จะมีผลต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การศึกษาค้นคว้า และการติดตามความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา นอกจากนี้การกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์และความร่วมมือของชุมชน บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้เรียน ภาครัฐกิจ ภาครัฐในชุมชน ร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษา

5.2.2 ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตรมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ประกอบด้วย การกำหนดหลักการและเป้าหมายด้านความรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของ ไทเลอร์ (Tyler, 1949, p. 1) ได้ให้แนวคิดในวางแผนโครงสร้างหลักสูตรโดยใช้วิธี Means - Ends Approach เป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรและการสอนที่เน้นการตอบคำถามพื้นฐาน คือ มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจะต้องกำหนดให้ผู้เรียน ซึ่งในการออกแบบการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ พบว่า มีการกำหนดลักษณะสำคัญหรือจุดมุ่งหมายที่เกิดกับผู้เรียน คือ การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และชุมชน มีความสามารถในการใช้ ICT กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา และมีภาวะผู้นำด้านความคิด มีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ ส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม การยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกแหว่งถูกและผิด ความเข้าใจ และศรัทธาในความเชื่อของตน ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันว่า สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อตัวบุคคลและสังคม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธีมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน สามารถในการจัดการและควบคุมตนเอง และมีความสมดุลทั้งด้านความรู้ คุณธรรม การมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองและพลโลก ด้านการปฏิบัติมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ สามารถสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและเพื่อนในประเทศอาเซียน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกายหรือทักษะพิสัยและมีทักษะกระบวนการในการใช้ภาษาอังกฤษ และ ภาษาเพื่อนบ้าน เมื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสมโดยแนวปฏิบัติที่เหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ การกำหนดให้ผู้เรียนมีทักษะ กระบวนการการใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมมีความภูมิใจในความเป็นไทย ความเป็นอาเซียน นักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม และขั้นตอนที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดความสามารถในการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครูและเพื่อนในประเทศอาเซียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของ เซย์เลอร์; อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor; Alexander & Lewis, 1981, pp. 28-39) ได้เสนอรูปแบบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในขั้นตอนการเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และขอบเขต (Goals,

Objectives and Domains) ว่านักพัฒนาหลักสูตรควรกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีขอบเขตที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ พัฒนาการส่วนบุคคล (Personal Development) ทักษะการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง (Continued Learning Skills) และความชำนาญเฉพาะด้าน (Specialization) ทั้งนี้ อาจจะมีขอบเขตที่สำคัญอื่นๆ อีกซึ่งนักพัฒนาหลักสูตรสามารถพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและ ลักษณะของสังคม

5.2.3 ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้มีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ประกอบด้วย เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยใช้การ บูรณาการ มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ที่เป็นจริง สอนเน้นกระบวนการเรียนรู้ ใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสื่อ ในการจัดการเรียนรู้และบูรณาการ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเลือกเนื้อหาใน หลักสูตรทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและ ท้องถิ่น บูรณาการในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหารายวิชาที่เรียนต้องสอดคล้องกับประเทศอาเซียน และ กำหนดหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาและปัจจุบัน ในวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน ซึ่งมีความจำเป็นสอดคล้องกับผลการ ศึกษาของ นันทนา คชเสนี (2554) ได้สำรวจการเตรียมความพร้อมการผลิตกำลังคนสู่การเป็น ประชาคมอาเซียน และเปิดเสรีการค้าบริการด้านอุดมศึกษาจากจำนวนนักศึกษา 21,701 คน จาก มหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 แห่ง ระบุว่า ประเทศไทยมีความรู้เกี่ยวกับ อาเซียนอยู่อันดับสุดท้าย เมื่อประเมินความเหมาะสมของการนำรูปแบบไปปฏิบัติ พบว่า มีความ เหมาะสมสำหรับแนวปฏิบัติที่เหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ การพัฒนาสาระของเนื้อหาในหลักสูตรให้ ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น รองลงมา ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็น จริงและเนื้อหารายวิชาที่เรียนสอดคล้องกับประเทศอาเซียน และที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ การประสานภาคีเครือข่าย (ภาครัฐ เอกชน บริษัทหรือหน่วยงาน) ความร่วมมือกันจัดการเรียนรู้

5.2.4 ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก ในขั้นตอนการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตรแนวปฏิบัติที่สำคัญ ประกอบด้วย การจัดทำแผนบริหารหลักสูตร ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กำหนด กำหนดวิธีการประเมินผลหลักสูตร มีการประเมินที่หลากหลายเพื่อครอบคลุม มีการนิเทศติดตามผล การใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ปรับหน่วยการเรียนรู้หรือหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของ

ผู้เรียนอย่างแท้จริง แต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองชุมชน และนักเรียน ร่วมกันบริหารหลักสูตรและมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรในชุมชนทราบผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ในขั้นตอนการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมเมื่อพิจารณาในแต่ละแนวปฏิบัติ พบว่า วางแผนการบริหารหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน องค์กรในชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง และกำหนดมาตรการและระเบียบ ขั้นตอน และมีการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และแนวปฏิบัติที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน และเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มาช (Marsh, 1997, p. 8) ได้กล่าวว่า ผู้ที่จะจัดทำหลักสูตรให้แก่โรงเรียน ควรมาจากหลายแหล่ง จากบุคลากรในโรงเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญ จากสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มบุคคลจากอุตสาหกรรมและชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจนถึงนักการเมือง รวมทั้ง สเตอร์แมน (Sturman, 1989) ได้สรุปถึงประโยชน์หรือข้อดีของการกระจายอำนาจทั้งการบริหารจัดการหลักสูตรแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้ มีความสามารถที่จะตัดสินใจให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของท้องถิ่นได้ดีขึ้น มีศักยภาพที่จะสร้างความกระตือรือร้นระหว่างผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีศักยภาพที่จะส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยได้ดีขึ้น โดยจงใจให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการตัดสินใจมากขึ้นมีศักยภาพในการส่งเสริมให้เกิดโครงสร้างการทำงานที่มีลักษณะเป็นนวัตกรรมมากขึ้นมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษามากขึ้นหลีกเลี่ยงหรือลดการใช้โครงสร้างการทำงานแบบเดิมลงและมีศักยภาพในการนำทรัพยากรของรัฐมาใช้ เพื่อให้เกิดการตอบสนองความต้องการที่เหมาะสมมากขึ้นลดความขัดแย้งของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและส่งเสริมการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นวัตถุวิสัย

5.2.5 ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยม จังหวัดนครนายก ในด้านขั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตรแนวปฏิบัติที่สำคัญคือ เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล มีการวัดประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง มีเครื่องมือด้านวัดผลในมาตรฐานสากลและให้ผลการประเมินย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง ผลการประเมินรูปแบบ ในขั้นตอนการวัดและประเมินผลหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมเมื่อพิจารณาในแต่ละแนวปฏิบัติ พบว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้วิธีการวัดประเมินผลหลักสูตร

ที่หลากหลายตามสภาพจริงและครอบคลุมกลุ่มที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร และแนวปฏิบัติที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ มีการพัฒนาเครื่องมือด้านวัดและประเมินผลที่เป็นสากล จากผลการพัฒนารูปแบบและแนวปฏิบัติที่สำคัญมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ เซย์เลอร์; อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor , Alexander & Lewis, 1981, pp. 28-39) กล่าวว่าในการพัฒนาหลักสูตรนั้นผู้พัฒนาหลักสูตรหรือครูผู้สอนจะต้องเลือกเทคนิคการประเมินที่เหมาะสมในการตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตร คือ เพื่อจะสามารถบอกได้ว่าหลักสูตรบรรลุเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลหลักสูตรควรเน้นที่ตัวหลักสูตร คุณภาพการสอน และพฤติกรรมทางการเรียนรู้ของผู้เรียนและผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจในการใช้หลักสูตร

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก มีประเด็นที่เป็นข้อเสนอแนะในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1) ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน/บริบทของโรงเรียน/ชุมชนท้องถิ่น และศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สภาพสิ่งแวดล้อม
- 2) ผู้เรียนต้องมีทักษะกระบวนการ การใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน และมีความภูมิใจในความเป็นไทยความเป็นอาเซียน นักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม
- 3) เนื้อหาในหลักสูตรต้องทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นและจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง
- 4) มีการวางแผนการบริหารหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานองค์กรในชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง
- 5) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลหลักสูตร และใช้วิธีการวัดประเมินผลหลักสูตรที่หลากหลายตามสภาพจริง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรทำวิจัยเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร โดยใช้ข้อมูลทางสถิติขั้นสูงเพิ่มขึ้นเพื่อยืนยันการนำรูปแบบไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรมีการศึกษาตัวชี้วัดความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และระดับอื่นๆ เช่น ระดับประถมศึกษา หรือหลักสูตรการศึกษานอกระบบด้วย เพื่อจะได้พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3) เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นวิจัยเน้นกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงควรทำการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก เพื่อได้รับทราบข้อมูลอย่างรอบด้านและยืนยันรูปแบบ

บรรณานุกรม

- กระทรวงการต่างประเทศ, กรมอาเซียน. (2554). **สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติและการสร้างประชาคมอาเซียน**. สืบค้นจาก www.mfa.go.th/asean/asean%20building.ppt .
- _____. (2553). **ตารางการดำเนินมาตรการภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนของหน่วยราชการที่ดูแลด้านสังคมและวัฒนธรรม**. สืบค้นจาก http://www.mfa.go.th/asean/asean_web/docs/asean_culture.pdf
- กระทรวงการต่างประเทศ, กรมอาเซียน ร่วมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและอุตสาหกรรม วุฒิสภาและคณะกรรมการคมนาคม วุฒิสภา, “สรุปการสัมมนา เรื่อง แผนการเชื่อมโยงภูมิภาคอาเซียน”, 24 พฤศจิกายน 2553.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2552). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงศ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: กลีน เพรส.
- ณกมล ปุณฺษเขตต์ทิกุล. (2554). **การศึกษาประชาคมอาเซียน**. สืบค้นจาก <http://web62.sskru.ac.th/aseansskru/maxsite/?name=news&file=readnews&id=158>
- ทองสุข รวยสูงเนิน. (2552). **โครงสร้างทักษะการคิด**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า.
- ทัศนยา แคมมณี. (2551). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทนา คชเสนี. (2554). **เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน**. สืบค้นจาก <http://e-learning.kusol.org/course/view.php?id=57>
- บุญมี เณรยอด. (2531). **หลักการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). **รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน**. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญชม ศรีสะอาด และ นิภา ศรีไพโรจน์. (2541). รูปแบบการสอนวิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยที่มี
ประสิทธิภาพ. มหาสารคาม: ปริดาการพิมพ์.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2553). การประเมินหลักสูตร. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ) รวมบทความ
ทางการประเมินหลักสูตร (พิมพ์ครั้งที่ 3), น. 91-99. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2550). วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2551). ปรัชญาวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิร ภู่อาระ. (2545). การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2541). เทคนิคการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.
กรุงเทพฯ: ชมรมบ้านเด็ก.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2546). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอรี่.
- ศุภมาส ลิมาวัฒน์ชัย. (2547). ศึกษาเรื่องกระบวนการและผลของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ
โรงเรียนนาร่อง: พหุกรณีศึกษาหลายพื้นที่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษา, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย).
- ศุภมาส ลิมาวัฒน์ชัย. (2552). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน
ไทย. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สาลี สุภาภรณ์. (2550). วิจัยเชิงคุณภาพทางพลศึกษาและกีฬา (Qualitative Research in Physical
Education). กรุงเทพฯ: สามลดา.
- เสน่ห์ บุญชู. (2547). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนในฝัน กรณีศึกษา โรงเรียน
บ้านอ่างกะป่อง จังหวัดตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุภาวดี จันทวานิช. (2551). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สหชัย สาสวน. (2554). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างมรรคนะครูในการจัดการเรียนรู้ที่มี
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบดินทร์เดชา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครราชสีมา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อดิศักดิ์ สิงห์สีโว. (2549). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องปริมาณสัมพันธ์ที่เน้นการพัฒนา
ความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- อัชชา แสงอัสนีย์. (2552). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.
กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- อัชชา ศรีเรืองฤทธิ์. (2552). สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของ
ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร
เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- Armstrong, David, G. (2003). **Curriculum Today**. Upper saddle River, NY: Merrill Prentice.
- Anthony, G. (1996, December). Active Learning in a Constructivist Framework. **Educational
Studies in Mathematics**, 31(4), 349–369.
- Ec, Jessic. Agnes Chang & Oon – Seng Tan. (2004). **Thinking about Thinking What Educators
Need to Know**. Singapore: McGraw-Hill.
- Good, C. (1973). **Dictionary of education**. New York :Mc.Graw-Hill.
- Gredler, M. E. (1997). **Learning and Instruction Theory into Practice**. New Jersey, NJ: Prentice-
Hall.
- Jerry, E. (1996). **A process for effective graphic curriculum development**. Dissertation
Abstract International, 11(4), 4254-A.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Education and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Moc, Gilchrist, Kate Myess & Jane Reed. (2004). **The Intelligent School**. London: SAGE.
- Miller, P. McC & M. J. Wilson. (1983). **A Dictionary of Social Science Methods**. New York, NY:
John Wiley & Sons.
- Oliva, Peter F. (1992). **Developing the Curriculum** (3rd ed.). New York, NY: Harper Collins.
- Ronald, K. & Jerry, V. (2000). **Parent Involvement and Students Achievement at The Middle
Level**. Retrieved from : <http://www.nmsa.org>

บรรณานุกรม (ต่อ)

Sheila, M. (1996). **Curriculum and teachers attitudes the impacts of the change process in special education**. Dissertation Abstract International, 6(6), 2314-A.

Saylor, Galen, J., Alexander, William, M. & Lewis, Arthur J. (1981). **Curriculum Planning for Better Teacher and Learning** (4th ed.) New York, NY: Holt Rinehart and Winston.

Tyler, Ralph, W. (1949). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago: University of Chicago Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- รายนามรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

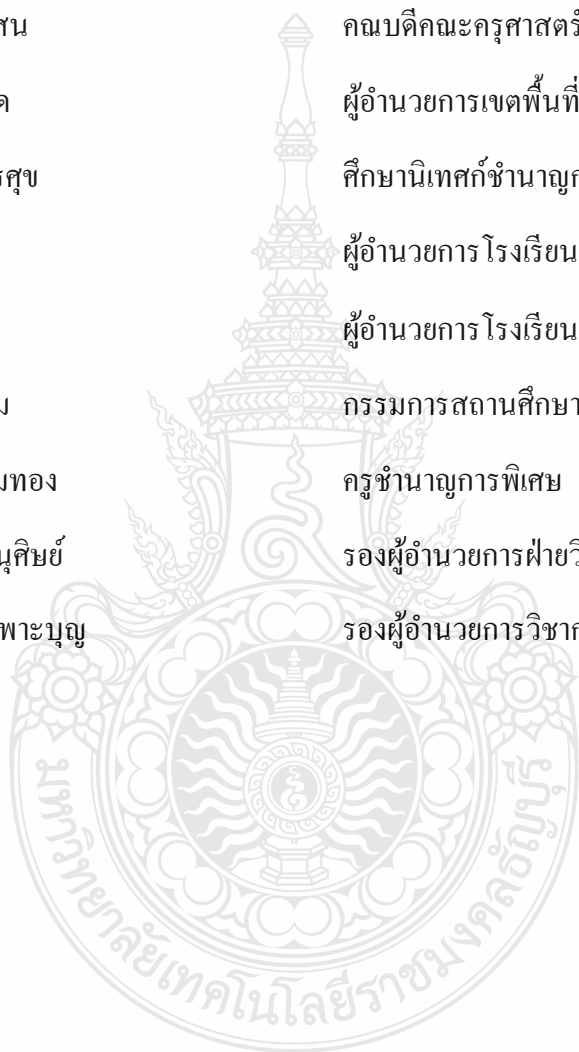
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.ดร.สิทธิพร	เอี่ยมแสน	คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. รศ.ดร.เบญจวรรณ	กีสุขพันธ์	ประธานกรรมการกลุ่มวิชาชีพครูคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
3. ผศ.ดร.อะเคื้อ	กุลประสูติคิลก	ประธานสาขาวิชา เทคโนโลยีการจัดการสุขภาพ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
4. ดร.รัชกฤต	เทียมธรรม	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
5. ดร.วิโรจน์	พรหมสุด	หัวหน้างานบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณ์
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

1. ดร.ชยพร กระจ่างทอง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.สิทธิพร เอี่ยมเสนา	คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
3. นายธนัญชัย สายสุด	ผู้อำนวยการเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 7
4. นางจกกลณี ประยูรสุข	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพม 7
ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านนา (นายกพิทยากร)
6. นายบุญทัน มั่งคั่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนนวมราชานุสรณ์
7. นายบรรจง คุณหอม	กรรมการสถานศึกษา
8. นางอรรคพร ทับทิมทอง	ครูชำนาญการพิเศษ
9. นางกาญจนา วงษานุศิษย์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
10. นางสาวสุกัญญา เพาะบุญ	รองผู้อำนวยการวิชาการ โรงเรียนองค์รักษ์

ภาคผนวก ข

- หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์ข้อมูล

ที่ ศธ 0578.02/0805

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

12 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางเอมิกา รัตนมาลา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เบญจ - พรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0 2549 3209
โทรสาร 0 2577 5049

ที่ ศธ 0578.02/0805.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

12 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะเค็ กุลประเสริฐดีลัก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามฯ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางเอมิกา รัตนมาลา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0 2549 3209
โทรสาร 0 2577 5049

ที่ ศธ 0578.02/0805.3

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

12 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วีโรจน์ พรหมสุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางเอมิกา รัตนมาลา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3209

โทรสาร 0 2577 5049

ที่ ศอ 0578.02/0805.4

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ด.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

12 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.นันทิยา ทองหล่อ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางเอมิกา รัตนมาลา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร: 0 2549 3209
โทรสาร 0 2577 5049

ที่ ศธ 0578.02/0805.2

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

12 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ธัชกฤต เขียมธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามฯ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางเอมิกา รัตนมาลา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พรมmani)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา รับผิดชอบบริหารแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0 2549 3209
โทรสาร 0 2577 5049

ที่ ศธ-0578.02 / 0490.8

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตระงับให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมมนาเก็บข้อมูล

เรียน นางกาญจนา วงษาบุษย์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพิศพร บุญสูง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณี คณะฯ จึงขออนุญาตระงับจากท่านให้ นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมมนาเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับวันและเวลาเข้าสัมมนาเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพต พรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ที่ ศธ 0578.02 / 0490.7

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ค.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน นางอรรพพร ทับทิมทอง ครูชำนาญการพิเศษ

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับวันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พงศ์ พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร: 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ที่ ศธ 0578.02 / 0490

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน ดร.ขยพร กระจ่างทอง สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตน์มาลา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับการเรียนรู้ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางเอมิกา รัตน์มาลา นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับวันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เพ็ชร์ พรวนณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ที่ ศอ 0578.02 / 0490.5

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ศ.ศตยงก - อ.ศตยงก
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน นายบุญตัน มีงคัง ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมราชานุสรณ์

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตนภาลา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณีนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางเอมิกา รัตนภาลา นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในวิทยานิพนธ์ดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับวันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

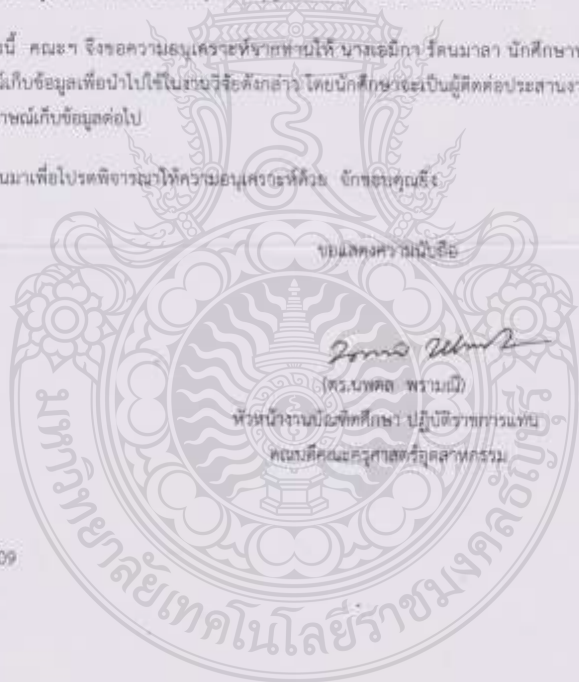
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย ขอขอบคุณด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ที่ ศธ 0578.02 / 0490.9

คณะกรรมการผู้ดูแลหอชม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ศ.ศตยทศ.ธ.ศตยทศ.
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน นางสาวสุกัญญา เพาะบุญ รองผู้อำนวยการวิชาการโรงเรียนอัสสัมชัญ

เนื่องด้วย นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาปริญญาโท นิสิตศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณีนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางเอมิกา รัตนมาลา นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาระบุเป็นนักศึกษาประสานงานเกี่ยวกับวันและเวลาเข้าสัมภาษณ์กับข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ดร.นตพล พานปี

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- แบบประเมินความเหมาะสม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป
 - ตอนที่ 2 สอบถามความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ
2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นความคิดเห็นเพื่อศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยมีระดับความเหมาะสมดังนี้
 - 1 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมน้อยมาก
 - 2 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมน้อย
 - 3 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมปานกลาง
 - 4 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมมาก
 - 5 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุด
3. ขอให้ท่านพิจารณารายละเอียดของคำถามแต่ละข้อว่ารูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับใดแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความร่วมมือที่ตรงกับความเห็นของท่าน
4. แบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

เอมิกา รัตนมาลา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงให้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

- ชาย
- หญิง

2. วุฒิการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

3. ท่านเป็นตัวแทนจากกลุ่มใด

- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาหลักสูตร
- ผู้บริหารระดับนโยบายเขตพื้นที่ศึกษานิสเทศก์
- ผู้บริหารปฏิบัติการได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้พัฒนาหลักสูตร
- คณะกรรมการสถานศึกษา
- ผู้ปกครองนักศึกษา
- ผู้ใช้หลักสูตร

ตอนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

คำชี้แจง ใ้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความเห็นของท่าน

ข้อที่	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน						
1	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน/บริบทของโรงเรียน/ชุมชนท้องถิ่น					
2	ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สภาพสิ่งแวดล้อม					
3	ศึกษาเป้าหมายด้านการจัดการศึกษาของอาเซียน					
4	ศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในบริบทอาเซียนสมรรถนะ					
5	วิเคราะห์ความต้องการองค์ความรู้ของท้องถิ่น					
6	ศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเมื่อเข้าสู่อาเซียน					
7	ศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในประเด็นการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่อาเซียน					
8	วิเคราะห์แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติและแนวทางการพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น					
9	ศึกษา/วิเคราะห์แนวการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา					

ข้อที่	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร						
11	เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
12	มุ่งเน้นความสมดุล ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม การมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองของ ประเทศและอาเซียน					
13	นักเรียนมีทักษะ กระบวนการ การใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน					
14	มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ เน้น กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา และมีภาวะผู้นำ					
15	สามารถสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครู และเพื่อนในประเทศอาเซียนได้					
16	จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และชุมชน					
17	กล้าแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง					
18	เป็นหลักสูตรที่เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกายหรือทักษะพิสัย					
19	เนื้อหาในหลักสูตรต้องสอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกันกับอาเซียน					
20	มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน					
21	นักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม					

ข้อที่	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร (ต่อ)						
22	ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล					
23	นักเรียนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม					
24	ผู้เรียนยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา					
การกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้						
25	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาและจัดการเรียนรู้					
26	จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการและวิเคราะห์ประเด็นสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียน					
27	จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง					
28	พัฒนาสาระของเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น					
29	จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ในอาเซียน					
30	เน้นการสอนกระบวนการเรียนรู้ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการสื่อสาร					

ข้อที่	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)						
31	เนื้อหาในหลักสูตรหรือตัวอย่างประกอบเนื้อหาให้นับบริบทของอาเซียน					
32	เนื้อหารายวิชาที่เรียนสอดคล้องกับประเทศอาเซียน					
33	ใช้แหล่งเรียนรู้ในลักษณะผสมผสานบูรณาการความรู้ภูมิปัญญาและท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น					
34	การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน					
35	กำหนดหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและปัจจุบันของอาเซียนในวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์					
36	ใช้เทคโนโลยี ICT ในการติดต่อกับโรงเรียนเครือข่ายในประเทศอาเซียน					
37	มีการประสานภาคีเครือข่าย (ภาครัฐ เอกชน บริษัทหรือหน่วยงาน) ความร่วมมือกันจัดการเรียนรู้					
การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร						
38	วางแผนการบริหารหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
39	ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนพัฒนาขึ้น					
40	หลักสูตรมีการประเมินที่หลากหลายเพื่อครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					

ข้อที่	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร (ต่อ)						
41	มีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรต่อเนื่องเป็นระยะ					
42	เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ประสบการณ์ตรงกับผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานที่จริง					
43	เน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน					
44	ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรในชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง					
45	พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา					
46	สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษามีความรู้และความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
47	กำหนดมาตรการและระเบียบ ขั้นตอนและมีการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง					
การวัดและประเมินผลหลักสูตร						
48	เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลหลักสูตร					
49	ใช้วิธีการวัดประเมินผลหลักสูตรที่หลากหลายตามสภาพจริงและครอบคลุมกลุ่มที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร					

ข้อที่	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การวัดและประเมินผลหลักสูตร (ต่อ)						
50	มีการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร					
51	มีการพัฒนาเครื่องมือด้านวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานสากล					
52	มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอนและการวัดประเมินผลแบบออนไลน์					
53	เลือกใช้รูปแบบการประเมินที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน					
54	ให้ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและประกันคุณภาพของโรงเรียน					
55	มีการวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรและนำมาปรับปรุงหลักสูตรทุกปีการศึกษา					

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาและบริหารหลักสูตร
เรื่อง แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม
อาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

ผู้สัมภาษณ์ นางเอมิการ์ตนา มาลา

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มเวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

เกริ่นนำ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาและบริหารหลักสูตร ท่านคิดว่ามีแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ในประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

.....
.....
.....

2. กำหนดหลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ของหลักสูตร

.....
.....
.....

3.การจัดเนื้อหาวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

4. การนำหลักสูตรไปใช้

.....

.....

.....

5. การวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับนโยบาย
เรื่อง แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม
อาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

ผู้สัมภาษณ์ นางเอมิกา รัตนมาลา

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มเวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

เกริ่นนำ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาและกำกับดูแลด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ท่านคิดว่ามีแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก

ในประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

2. กำหนดหลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ของหลักสูตร

2. การจัดเนื้อหาวิชา และ กิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

4. การนำหลักสูตรไปใช้

.....

.....

.....

.....

5. การวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้พัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการสถานศึกษา
เรื่อง แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม
อาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

ผู้สัมภาษณ์ นางเอมิกา รัตนมาลา

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มเวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

เกริ่นนำ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้วางแผนในการจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษารวมทั้ง
กำกับดูแลด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ท่านคิดว่ามีแนวปฏิบัติในการ
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดนครนายกในประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

.....
.....
.....
.....

2. กำหนดหลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ของหลักสูตร

.....
.....
.....
.....

3. การจัดเนื้อหาวิชา และ กิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

4. การนำหลักสูตรไปใช้

.....

.....

.....

5. การวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้หลักสูตร
เรื่อง แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก

ผู้ให้สัมภาษณ์.....
ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....
เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม
อาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก
ผู้สัมภาษณ์ นางอมิกา รัตนมาลา
สถานที่สัมภาษณ์.....
วันที่เดือน.....พ.ศ.....
เริ่มเวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

เกริ่นนำ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาและบริหารหลักสูตร ท่านคิดว่ามีแนวปฏิบัติ
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียน
มัธยมศึกษาจังหวัดนครนายกในประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

2. กำหนดหลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ของหลักสูตร

3. การจัดเนื้อหาวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

4. การนำหลักสูตรไปใช้

.....

.....

.....

.....

5. การวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก

ข้อ ที่	รูปแบบความเหมาะสม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน									
1	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน/บริบทของ โรงเรียน/ชุมชนท้องถิ่น	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
2	ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน สภาพสิ่งสิ่งแวดล้อม	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3	ศึกษาเป้าหมายด้านการจัดการศึกษาของ อาเซียน	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
4	ศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนในบริบทอาเซียนสมรรถนะ	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
5	วิเคราะห์ความต้องการองค์ความรู้ของ ท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	ศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเมื่อเข้าสู่ อาเซียน	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
7	ศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง ชาติในประเด็นการเตรียมความพร้อมเมื่อ เข้าสู่อาเซียน	0	1	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร)									
8	วิเคราะห์แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติและ แนวทางการพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
9	ศึกษา/วิเคราะห์แนวทางการศึกษาของ เขตพื้นที่การศึกษา	0	1	1	1	1	4	0.8	0
10.	ศึกษา/วิเคราะห์แนวคิด ปรัชญาและ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร									
11.	เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อ เสริมสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง	0	1	1	1	-1	2	0.2	ใช้ไม่ได้
12.	มุ่งเน้นความสมดุล ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม การมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองของ ประเทศและอาเซียน	1	0	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
13.	นักเรียนมีทักษะ กระบวนการ การใช้ภาษา อังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14.	มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ เน้น กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา และมีภาวะ ผู้นำ	1	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
15.	สามารถสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับครู และเพื่อนในประเทศอาเซียนได้	0	1	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
16.	จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบท ท้องถิ่น และชุมชน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17.	กล้าแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ความสามารถในการจัดการ/ควบคุม ตนเอง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การกำหนดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร (ต่อ)									
18.	เป็นหลักสูตรที่เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกายหรือทักษะพิสัย	0	1	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
19.	เนื้อหาในหลักสูตรต้องสอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกันกับอาเซียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20.	มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
21.	นักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สัจจกมและวัฒนธรรม	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
22.	ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
23.	นักเรียนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24.	ผู้เรียนยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
การกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้									
25.	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาและจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26.	จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการและวิเคราะห์ประเด็นสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27.	จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมจากสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง								

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การเลือกเนื้อหารายวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน									
28.	พัฒนาสาระของเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29.	จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ในอาเซียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30.	เน้นการสอนกระบวนการเรียนรู้ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการสื่อสาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31.	เนื้อหาในหลักสูตรหรือตัวอย่างประกอบเนื้อหาให้เน้นบริบทของอาเซียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32.	เนื้อหาวิชาที่เรียนสอดคล้องกับประเทศอาเซียน	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
33.	ใช้แหล่งเรียนรู้ในลักษณะผสมผสาน บูรณาการความรู้ภูมิปัญญาและท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
34.	การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน								
35.	กำหนดหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาและปัจจุบันของอาเซียนในวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์								

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน (ต่อ)									
36.	ใช้เทคโนโลยี ICT ในการติดต่อกับโรงเรียนเครือข่ายในประเทศอาเซียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37.	มีการประสานภาคีเครือข่าย (ภาครัฐ เอกชน บริษัทหรือหน่วยงาน) ความร่วมมือกันจัดการเรียนรู้	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร									
38.	วางแผนการบริหารหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39.	ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนพัฒนาขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
40.	หลักสูตรมีการประเมินที่หลากหลายเพื่อครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
41.	มีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรต่อเนื่องเป็นระยะ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
42.	เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ประสบการณ์ตรงกับผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานที่จริง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
44.	ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กร ในชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
45.	พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
46.	สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษามีความรู้และความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร (ต่อ)									
47.	กำหนดมาตรการและระเบียบ ขั้นตอนและ มีการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การวัดและประเมินผลหลักสูตร									
48.	เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการวัดและประเมินผลหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
49.	ใช้วิธีการวัดประเมินผลหลักสูตรที่ หลากหลายตามสภาพจริงและครอบคลุม กลุ่มที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร	0	1	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
50.	มีการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้ง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ หลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
51.	มีการพัฒนาเครื่องมือด้านวัดและ ประเมินผลให้ได้มาตรฐานสากล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
52.	มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร การ เรียนการสอนและการวัดประเมินผลแบบ ออนไลน์	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
53.	เลือกใช้รูปแบบการประเมินที่สอดคล้องกับ บริบทของโรงเรียน	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
54.	ให้ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการ ให้ข้อมูลและประกันคุณภาพของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
55.	มีการวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรและนำมา ปรับปรุงหลักสูตรทุกปีการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

คำสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพิจารณาเป็นรายด้าน

1. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.724	9

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
A1	4.39	1.145	18
A2	4.83	.383	18
A3	4.72	.461	18
A4	4.78	.428	18
A5	4.89	.323	18
A6	4.67	.686	18
A7	4.78	.428	18
A8	4.89	.323	18
A10	4.89	.323	18

2. ด้านการกำหนดหลักการและเป้าหมาย

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.922	14

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
B11	4.67	.485	18
B12	4.56	.511	18
B13	4.72	.461	18
B14	4.50	.514	18
B15	4.44	.511	18
B16	4.33	.485	18
B17	4.44	.511	18
B18	4.17	.383	18
B19	4.28	.461	18
B20	4.61	.502	18
B21	4.50	.514	18
B22	4.17	.383	18
B23	4.33	.485	18
B24	4.17	.383	18

3. ด้านการกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.901	13

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
C25	4.56	.511	18
C26	4.44	.511	18
C27	4.44	.511	18
C28	4.61	.502	18
C29	4.61	.502	18
C30	4.61	.502	18
C31	4.61	.502	18
C32	4.72	.461	18
C33	4.61	.502	18
C34	4.67	.485	18
C35	4.67	.485	18
C36	4.83	.383	18
C37	4.72	.461	18

4. ด้านการนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.915	10

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
D38	4.39	.502	18
D39	4.67	.485	18
D40	4.67	.485	18
D41	4.33	.767	18
D42	4.39	.502	18
D43	4.56	.511	18
D44	4.56	.511	18
D45	4.50	.514	18
D46	4.39	.502	18
D47	4.33	.485	18

5. ด้านการวัดและประเมินหลักสูตร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.827	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
E48	4.33	.767	18
E49	4.33	.767	18
E50	4.22	.732	18
E51	4.67	.485	18
E52	4.44	.705	18
E53	4.56	.511	18
E54	4.67	.485	18
E55	4.56	.511	18

